

PHONG HOA

RA NGÀY THU SAU

TOÀ-SOẠN VÀ TRỊ-SỰ: 80, ĐƯỜNG QUAN-THÀNH — GIẤY NÓI SỐ: 874
 GIÁ BÁO (Trong nước): 1 Năm: 3\$00 — 6 tháng: 1\$60 — Mỗi số: 7 xu — Ngoại quốc: 1 Năm: 6\$50 — 6 tháng: 3\$50

BÁO CHÍ và QUAN LẠI

Chúng tôi muốn tiên, thành thực tin ở kết quả tốt đẹp của nền văn hóa mới, thì sự phá hoại (phá hoại những hủ tục) đối với chúng tôi đã đành là một sự phải làm ngay.

Song đối với phái bảo thủ, sự phá hoại (phá hoại những cái dở) cũng phải là một sự cần kíp, nếu không, chủ nghĩa bảo thủ của họ sẽ hoàn toàn đổ nát trong sớm tối.

Tôi có cái tư tưởng ấy mới được ba hôm nay.

Ba hôm trước, một ông ăm, bạn tôi, đến bàn với tôi muốn lập một cơ quan ngôn luận để bênh vực quyền lợi cho quan trường, một phái mà ông ăm, bạn tôi, phàn nàn rằng đã bị các báo chí công kích một cách quá đáng.

Có nhiên là ông ăm, bạn tôi, hỏi tôi về tôn-chỉ phải có và chương-trình nên theo.

« Tôn chỉ ư? Hãy nói sự công bằng.

« Còn chương trình thì phải có hai phần: phân phá hủy và phần kiến thiết.

« Nếu bây giờ tôi được phái quan trường mời ra làm chủ bút một tờ báo của các ngài (ấy là tôi hãy tạm ước đặc như thế) thì công việc thứ nhất của tôi tất phải là phá hủy, mà phá hủy một cách mạnh bạo.

« Không phá hủy ngay những cái xấu đi thì những cái hay muốn bảo thủ sẽ đổ nát hay bị cuốn theo những cái xấu, mà trở nên xấu hết.

« Chẳng hạn, nếu tôi gặp việc ông huyện này lập sông bạc, việc ông huyện nọ ăn tiền lộ, việc ông phủ kia cạm bẫy lương dân để hồng tăng công, cùng là những việc mấy ông quan buôn thuốc phiện lậu, làm giấy bạc giả, hay giả làm giấy bạc giả cũng vậy, tôi sẽ nêu to tướng lên bài xã thuyết đầu đuôi câu truyện, rồi tôi sẽ dùng hết lời nghiêm nghị mà công kích kịch liệt.

« Tôi công kích kẻ xằng như thế, càng tăng giá trị kẻ hay thêm lên, mà lại giữ được kẻ không hay không dở, phải ngoan ngoãn noi theo con đường thẳng.

« Mục đích phá hoại của tôi sẽ chỉ có một: là bảo thủ.

« Trong quan trường còn có kẻ hối lộ, còn có kẻ gian lận, còn có kẻ lập sông bạc, còn có kẻ vênh váo, hống hách dõm, thì búa rìu ngọn bút của tôi còn theo đuổi công cuộc phá hoại.

« Tôi sẽ cho đoàn phóng viên của tôi đi tra xét hành-vi của những con chiến ghê lố ấy. Nếu họ biết cái tà quy chính, thì tôi sẽ không tiếc lời ngợi khen.

« Vì tôi vẫn nhớ rằng cơ quan ngôn luận mà phái quan lại muốn mời tôi làm chủ bút là một cơ quan bảo-thủ.

« Đấy ông coi, cứ ý tôi thì muốn bảo-thủ, cũng cần phải phá-hoại.

« Không phá hoại thì bảo-thủ sao được?

« Chẳng lẽ bảo-thủ cả những cái dở? »

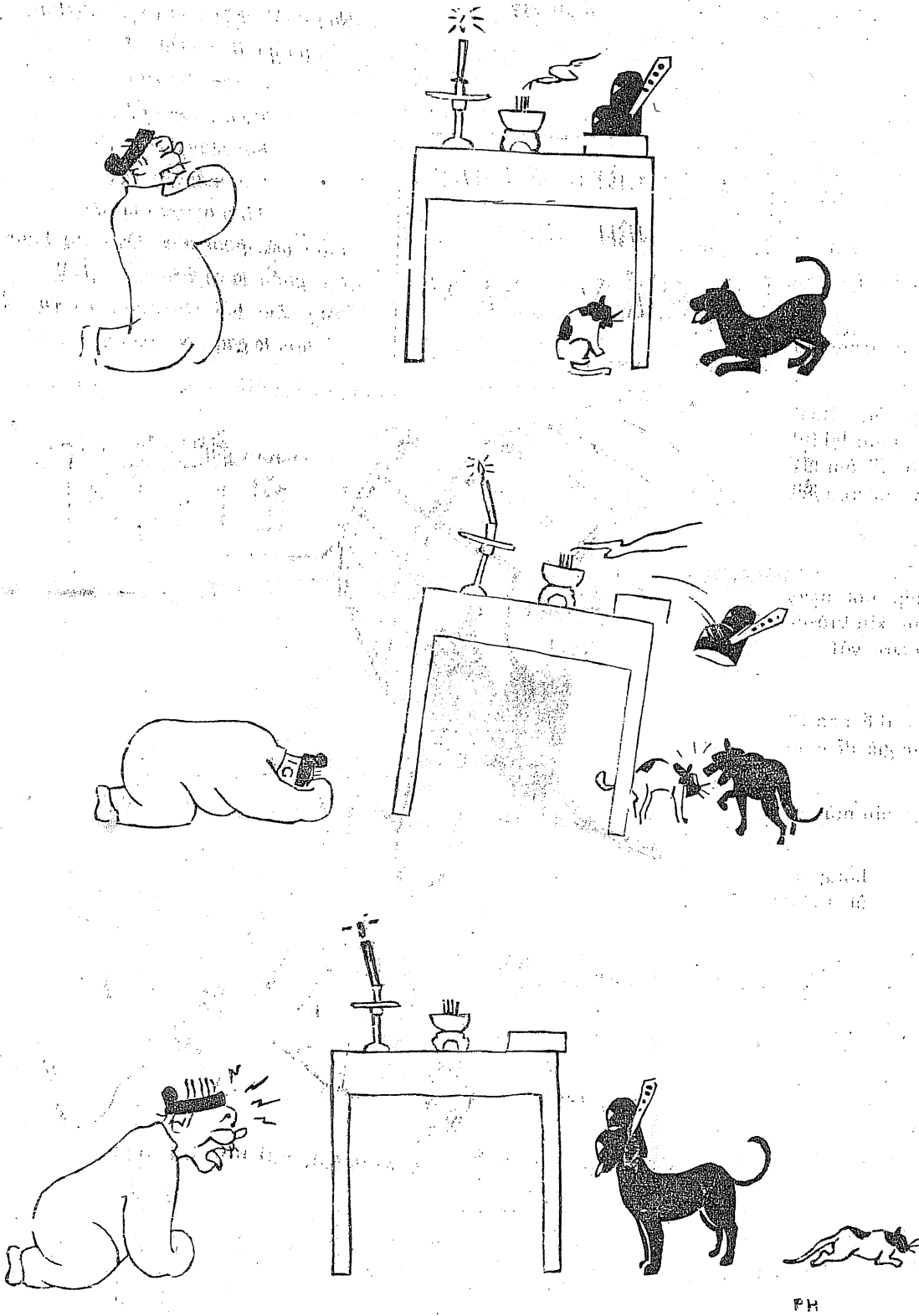
Đó là những lời tôi đã thưa cùng ông ăm, bạn tôi.

Nhị Linh

Cải chính.— Bài «Không phải một mình ông» đăng ở P. H. số 131 của N. L., thợ nhà in đã xếp lầm ra của L. N. Vậy xin cải chính, và xin lỗi những ông L. N, tuy cái lỗi ấy không phả ở tôi.

NHỊ-LINH

TRANH KHÔNG LỜI

27 Janvier ra số đầu báo Ngày Nay
 (xem trang sau cùng)

30 Janvier ra số Mùa Xuân Phong Hoá
 (xem trang 2)

NGƯỜI NHỎ ĐẾN LỚN VÀ VIỆC

Bỏ là phải

PHÒNG kiểm-duyệt vào xe thiên cổ, thương thì có thương, nhưng tiếc thì thực không dám tiếc.

Không phải là bấy lâu nay, các ông ở phòng kiểm-duyệt không nhả nhận. Các ông vẫn lễ độ lắm, nhả nhận lắm. Công việc các ông là xóa, là gạch, thì các ông phải xóa, phải gạch, các ông không muốn cũng không được.

Nhưng chúng tôi bấy lâu nay bị xóa, bị gạch, nay được rộng rãi hơn, lẽ đâu còn dám tiếc các ông nữa.

Phòng kiểm-duyệt, ngay các ông cũng tự nghĩ như vậy, bỏ là phải.

Những bài có tính cách quá táo bạo không kể làm gì, có nhiều bài chẳng có tính cách gì cả, mà các ông cũng bắt bóng đè chừng mà bỏ đi. Rồi, một, hai tháng sau, cũng bài ấy đem đến, các ông lại không xóa nữa. Bấy giờ thật đỡ được sự thay đổi theo lý-luận ấy, là vì các ông phải đề phòng: thà cần thận quá còn hơn đề lăm lăm bỏ qua một đoạn có thể làm cho các ông bị quở. Thành thử, đáng bỏ chỉ năm phần, các ông phải bỏ cả mười phần.

Chúng tôi hiểu các ông lắm, nếu chúng tôi vào địa-vị các ông, thì chúng tôi cũng đến phải làm như các ông.

Từ đây, các ông đỡ lo, mà chúng tôi cũng đỡ nhọc.

Thật là lợi cho cả hai bên, các ông và chúng tôi cũng nên ca tụng cái « chết » của phòng kiểm-duyệt: đã mấy khi được hỉ-hả trên cái quan tài!

Sao lại không trọn giờ lành ?

TRỌN giờ lành rất là quan hệ.

Không những lúc đẻ con, người mẹ phải tránh những giờ quan sát, kim sa, mà đến suốt bản một tờ báo, ký một đạo nghị định, cũng nên trọn giờ hoàng-đạo mới phải đạo trời.

Báo Tân-thanh, Trung-tâm, Đông-phương, Thực-nghiệp chết đi, chẳng qua là tại xuất bản vào giờ... quan sát, hay là xuất bản vào giờ tốt quá, nên họ chỉ xứng đáng sống vào một thế giới khác, tốt đẹp hơn thế giới này nhiều.

Các nghị-dịnh cũng vậy ? Nghị định bãi quyền nấu rượu Fontaine, nghị định định giá đồng bạc cũng đều ký vào giờ xấu cả, nên mới có người chỉ trích. Nhưng không đến nỗi xấu như giờ sinh của đạo nghị định lập lại ngạch học quan.

Quả thế, ngạch học quan mới lập mà đã sinh ra nhiều sự rắc rối. Ông

kiềm Lộc và ông kiềm Hợi lần lượt lượt đưa nhau sang thế giới khác. Ông kiềm Sáu về ngạch cũ, ông huấn Chương ở Kiến-xương tự tử bằng thuốc phiện dấm thanh. Lại đến ông kiềm Thư vì kiềm bạc của ông giáo Lâm mà bỏ ngạch. Thôi, đích thị, nghị định lập cái ngạch vô duyên ấy, ký vào giờ « quan sát ».

Ông nào còn lại trong ngạch ấy, mau mau sửa lễ tạ các vị sao thái bạch, la hầu, kẻ đồ, và làm bùa bèn đeo trước ngực để trấn tà, họa may còn ở lại lâu với cái thể bài mới.

Một việc cải cách

CÓ tin rằng bộ tư pháp ở Huế đã dự định cải cách tòa Nam án Trung, Bắc-kỷ: các viên chức Annam ngạch tư pháp sẽ cử vào ngạch biện lý các toà ấy nghĩa là đứng lên kết tội bị cáo nhân. Còn các viên chức ngạch hành chính thì ngồi chủ tịch xử án.

... Chỉ còn thiếu một ông thầy kiện nữa thì tòa Nam án giống tòa Tây án, như con mèo giống con mèo.

Những sao lại đề tư pháp làm biện lý mà hành chính làm chánh án ? Tôi cứ tưởng hành chính là... hành chính

nghĩa là chỉ chuyên coi về mặt cai trị.

... Nếu đã cai cách như trên, thì cung nên cải cách nốt cái tên « hành chính » gọi các ông hành-chính... là các ông hành-chính tư-pháp mới phải.

Cải cách

MỘT ngọn gió cải cách thổi ở đường trong.

Nhưng không phải là một ngọn gió Nam phong, không phải là ngọn gió của ông Phạm-Quỳnh. Từ khi rẫy bà lão, N. P. gán cho ông Nguyễn-tiến-Lãng, thì ông Phạm-Quỳnh lúc nào cũng bận lắm, nên ít thì giờ bàn đến sự cải cách.

Sự cải cách đây là của ông Bùi-bằng-Đoàn thượng-thư bộ Hình. Ông ta vừa mới dự-định lập ở Huế một tòa thượng-thẩm Nam án giống như tòa thượng thẩm phòng nhì ở Hà-nội. Những vụ trọng án và khinh án ở các tòa đệ nhị cấp đều đem về đây phúc lại, chứ không như xưa, giao về bộ nữa.

Nhưng ai sẽ xung vào tòa ấy để xét các vụ án ? Theo ông Đoàn thì sẽ lại cử một vị « quan to », nghĩa là một viên của ngạch hành chính.

Nếu tôi không làm thì sẽ là một viên chức của bộ hình. Các vụ án đáng lẽ đem về bộ cho viện ấy xét, thì đem ra tòa cho viện ấy xét...

...Sự cải cách chỉ là sự đổi chỗ của một cái ghế.

Cải chính lời mới

TỬ-LY tiếp được một bức thư của bà Tạ-thị-Tài cai chính.

Nguyên bà ta có báo cáo việc riêng trên tờ Trung-Bắc, Tử-ly thuật lại rằng :

— Bà Tài về đời chồng trước có một người con dâu và một người cháu trai.

Bà Tài xin cải chính rằng :

— Tôi về đời chồng trước có một người con dâu và một người con trai.

Tử-ly thuật lại rằng :

— Đến nay bà có bảo người con dâu rằng, đứa cháu đã đến tuổi trưởng thành, gả vợ cho nó phải cho bà biết, và bà có bằng lòng, cưới biết bao nhiêu tiền, bà cũng cho.

Bà Tài cải chính rằng :

— Đến nay tôi có bảo con dâu rằng đứa cháu đã đến tuổi trưởng thành gả vợ cho nó phải cho tôi biết và tôi có bằng lòng thì cưới bao nhiêu tiền tôi cũng cho.

Tử-ly thuật :

— Nhưng đến lúc người con dâu cưới vợ cho con, bà không bằng lòng..

Bà Tài xin cải chính :

— Nhưng đến lúc con dâu tôi cưới vợ cho con, tôi không bằng lòng...

Thật là một bức thư cải chính đáng cải chính vậy.

TỬ-LY

SỐ BÁO SAU SẼ LÀ SỐ MÙA XUÂN

RA VÀO NGÀY

30 Janvier 1935

(tức là 26 tháng chạp)

Đáng lẽ ra ngày thứ sáu 25 Janvier thì đề chậm lại đến 30 Janvier mới phát hành để vừa đọc về dịp tết. Báo nghỉ số ngày 1er Février. Đến 8 Février (mồng 5 tết) sẽ ra số 135

32 TRANG IN TOÀN MÀU ĐỎ
TRANH BÌA IN BỐN MÀU của TÔ NGỌC VÂN
PHỤ BẢN IN NHIỀU MÀU của TRẦN BÌNH LỘC

GIÁ BÁN: 0\$20

ĐẠI KHÁI SẼ CÓ :

1934 của TƯ LY

LINH HỒN THI SĨ của KHÁI HUNG

HOA NGÀY TẾT của THẠCH LAM

MINH NIÊN KHAI BÚT (của CÁC

TÀI TỬ) của TƯ MỠ

XUỐNG CHƠI SƯỜI VÀNG của TƯ LY

TIỀN TRI VỀ NĂM 1935 của TƯ LY TỬ

KIỆNG III của KHÁI HUNG

THƠ ĐẦU XUÂN của THẾ LỮ, VŨ ĐÌNH

-LIÊN VÀ NG. V. KIẾN

PHÁO TỊT NGÔI của HÀN LÂM KIỂM PHÁO

QUYỀN SỞ TAY NĂM VỪA QUA của TÔ TỬ

HÒM 30 TẾT của TÔ TỬ

CHÚC MỪNG NĂM MỚI của T. AN

SỨC SẮC TÂN THỜI của T. TRUNG PHƯƠNG

Nhiều tranh vẽ, truyện vui, câu đối lạ của các bạn xa gần gửi đến dự thi

Mua vui được suốt mùa xuân, thay vào Thăng quan tàu

BÀN CỜ LÝ TOÉT

(Bao nhiêu người chơi cũng được)

Bán cùng với số tết như một tập phụ trương. Mỗi bản 3 xu. Biểu các bạn mua năm.

(Ông Tuấn Mai, tác giả Bàn cờ Lý Toét được giải nhất về cuộc thi « ý hay »)

CUỐN MÂY VẦN THƠ

đã in xong

Chúng tôi không dám tự cho sách của chúng tôi xuất bản là đẹp, vì làm như thế người ta sẽ bảo chúng tôi khoe khoang.

Nhưng không khen qua đến, thì sợ mang tiếng lãnh đạm với tài ẩn luật của ông Đỗ Văn, nhất là sách ấy (thứ giấy thượng hạng in hai màu) lại không bán, chỉ để dành riêng cho những người gửi tiền trước.

Chỗ đáng khen cố phiên ở cả ông Văn.

Song, dám xuất bản tập thơ tốn phí trên 1\$50 một cuốn, tuy chỉ nhận có 1\$00 của mỗi người gửi tiền trước, chúng tôi tưởng cũng có thể tự hào rằng ngoài mục đích buôn bán, chúng tôi còn theo đuổi một mục đích khác là nâng cao nghệ thuật.

Nhà xuất bản Doi nay

Sách này không bán nhưng có bày ở hiệu Thụy-Kỳ phố hàng Gai, và lại phòng Mỹ-thuật Trĩn-lâm ai muốn xem xin mời lại hai nơi đó.

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được rút nọc, khỏe, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến hiệu, không hại sinh dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG, 88, Route de Huế (sẽ cửa chợ Hòm) HANOI — Téléphone 755

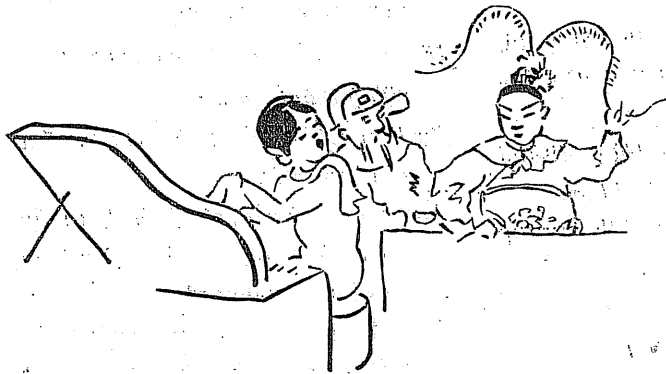
ĐẠI-LÝ — Haiphong, M. Đức, 73, Belgique — Namdinh, Ich sinh Đường, 190, phố Khách — Sơn-tây, Xuân Hai libraire Lạc-sơn — Cao-Bằng, Vinh Hưng, 58, phố Thầm Yênbay, Đông Tuấn — Lao-Kay, Đại An — Vinh Huế, Tourane, Bazar Bát Tiên — Saigon, Đức Thắng, 148, Albert 1er Dakao — Pnompenh, Hồng Bằng — Nhatrang, Sơn giang 12, Rue Marché — Vientiane, maison Ân Ba. Còn nhiều nơi nữa không thể kể hết, các nơi muốn mua buôn hoặc làm Đại-lý xin viết thư về thượng lượng.

HỘI THỨ BA

Vương-tử-Đồ dùng mưu giết giặc,
Đồng thái sư ném kích hất con,

NÓI về Đồng-Trác được tin Hoa-Hùng tử trận, bèn mưu với Lý-Nho bách vua và quân thần thiên đô ra Trường-an. Chư-hầu vì bất hòa với nhau, ai nấy đều rút quân về cả. Đồng-Trác được tin càng thêm kiêu hãnh, tự tôn mình làm thượng phụ, những đồ nghi trượng trong lúc ra vào không khác gì thiên-tử.

Quan Từ-Đồ là Vương-Doãn thấy vậy lấy làm buồn bã lắm. Một đêm sáng trăng, sau bữa cà phê chiều, Doãn ngâm si gà ra vườn, đứng dưới khóm hồng tây, ngửa mặt lên trời ứa hai hàng lệ.

Bỗng nghe bên đình Mẫu-đơn có ai hát bài ca của ông bằng Mộng làm việc tại tòa Kiểm-duyệt:

Chín giờ ra đứng ngoài sân
Trời cao đất rộng, em sót cái thân liêu bợ.

Doãn đón đến đến xem mới biết là Điều-Thuyền, một con hát trong phủ. Trông Điều-Thuyền tha thướt trong bộ y-phục Lemur màu xám, đôi mắt long lanh dưới làn tóc vấn theo lối Huế, Doãn bất giác tỉnh ngộ, cảm ba-toong đập xuống đất mà than rằng:

— Ai ngờ thiên hạ nhà Hán lại ở trong tay đứa con gái nhỏ này!

Rồi Doãn bàn mưu giết Đồng-trác với Điều-thuyền.

Hôm sau, Doãn sai người đi mua một cái đồng hồ quả quít nam kim cương, rồi đem biếu ngầm Lã-Bổ.

Lã-Bổ được cái đồng hồ quả quít mừng lắm, thân đến nhà Vương-Doãn bái tạ.

Doãn đã dự bị sẵn bữa cơm tây chờ Lã-Bổ. Bỏ đến, hai người vào tiệc, Doãn ân cần mời rượu, hết sức ca tụng cái tài siêu quần xuất thế của Lã tướng quân.

Bổ thích lắm, mềm môi nháp mãi.

Đến lúc sâm banh nở, si gà khói bay, Doãn mới bảo một đứa thị thiếp:

— Vào gọi con gái yêu của ta ra đây.

Một lát, hai đứa ả-hoàn phù Điều-thuyền trang sức thật tân thời đi ra. Điều-thuyền nhanh nhẹn đưa bàn tay nhỏ ra bắt tay Lã-bổ, rồi hé cặp môi quả tim nói:

— Ngài soi thuốc lá?

Rồi hai người cùng ngồi xuống « đi

TAM QUỐC TIỂU THOẠI DIỄN NGHĨA

(Tiếp theo)

vãng» nói truyện hoà-bình thế giới.

Một chốc tiệc tan, mở cuộc khiêu-vũ, Lã-Bổ ôm Điều-Thuyền nhảy theo điệu Fox-trott lấy làm khinh khoái vô cùng.

Khiêu vũ xong, Điều-Thuyền lại ngồi xuống trước cây đàn piano, vừa đánh vừa lên tiếng hát theo điệu « J'ai deus amours »:

Giờ này giờ nóng,
Ai có mua thì xin cứ
Bỏ một hào ra.
Ai muốn mua thì mua...

Lã-Bổ mê mẩn tâm thần, đứng bên dùng dăng một hồi rồi đánh bạo ghé tai

Điều-Thuyền van lơn:

— Tiện đây xin một hai điều,

Đài gương soi đến dấu bèo cho chăng?

Điều-Thuyền chỉ liếc tình mà không nói.

Giấy lát Vương-Doãn bảo Lã-Bổ rằng:

— Vì yêu tài tướng quân, muốn đem Điều-thuyền về nâng vi sửa can.

Lã-Bổ mừng lắm, năm, bảy lần bắt tay cảm tạ.

Cách vài hôm sau, Vương-Doãn không thấy Lã-Bổ đứng hầu Đồng-Trác, bèn nói với Trác:

— Mời thái-sư quá gót ngọc đến « tế xá » soi chén rượu nhạt. Trác nhận lời.

Hôm ấy, Doãn sửa sang trang hoàng, đặt sập, giảiatham, bày lộ bộ, trông rất trang nghiêm. Đồng-Trác đến, Doãn ra vái chào mời vào uống rượu mai-quế-lộ, nhắm với phi-tân.

Rượu ngà ngà say, Doãn sai buồng rèm xuống. Tức thì nổi tiếng đàn violon du dương đưa Điều-Thuyền ra múa ở ngoài rèm.

Thuyền múa xong, Trác gọi vào gần, cànghìn càngh thấy đẹp, hỏi:

— Con bé này là người nào?

— Con bé ấy tên gọi Điều-Thuyền, là con hát ở phủ tôi đó ạ.

— Có biết hát không?

— Bẩm, hát khá lắm.

— Thử hát một khúc nghe nào.

Lúc ấy Đồng-Trác đương mẩn mê cái thiê bài ngà đeo trước ngực, vát vẹo cảm cái xe điều trúc giải hút một hơi thuốc lão. Điều-Thuyền bèn tức cảnh hát một bài theo điệu hương-đạo:

Anh em ơi, nào đem điều ta cùng
soi thuốc... lão,
Ta soi xong rồi đừng mắt ta nhìn
theo khói... pháo,
Đôi mắt ta ngày chờ đến hay,
Sinh điều chỉ cho người ta say.
Đôi mắt ta ngày chờ đến hay,
Sinh điều chỉ cho người đời say.

Say, say ghê mà say gớm, say mềm
say dư... dư,
Sống tuy say mà ta cứ tà liêu ta
hút... bữa.
Tuy muốn thôi nhưng mồm chót
quen,
Chờn điều đi, ta đào điều lên.
Tuy muốn thôi nhưng mồm chót
quen,
Ôi điều ơi! ta đào mây lên.

Nghe đoạn, Trác vỗ tay khen rồi gật gù hỏi:

— Đẹp thật! hay thật! tiền nữ ở nơi đầu lạc xuống chốn này?

Doãn thừa dịp đứng dậy thưa:

— Thái-sư có bằng lòng, tôi xin đem nó dâng thái-sư?

Trác mừng lắm, hai, ba lần cảm tạ.

Tức thì Doãn sai người sửa soạn xe ô-tô hòm đưa Điều-Thuyền đến tướng phủ.

TỜ BÁO LIÊN LẠC VỚI NGƯỜI ĐỌC

TRUNG CẦU Ý KIẾN

CỦA TOÀN THỂ ĐỘC GIẢ PHONG HOÁ VÀ NGÀY NAY

SẼ CÓ BA CÂU HỎI

ĐANG Ở SỐ MÙA XUÂN VÀ Ở SỐ ĐẦU BÁO NGÀY NAY

Chúng tôi rất mong rằng độc giả nào cũng dự thi để cùng nhau giải quyết một vấn đề mật thiết cho cả mọi người.

XIN CÁC BẠN NHỚ CHO RẰNG

CÀNG CÓ NHIỀU NGƯỜI DỰ BAO NHIÊU

CÀNG CÓ GIÁ TRỊ BẤY NHIÊU

Bất kỳ độc giả nào, hễ đọc đến 3 câu hỏi ở lá phiếu, xin cử thành thực trả lời, rồi gửi ngay phiếu lại tòa báo.

VỀ CUỘC THI NÀY

Có 70 giải thưởng đáng giá 100 \$ 00

HAY NHẤT, DANH TIẾNG NHẤT TẠI: SAIGON?

II. — Thuốc Điều - kinh bạch - đá, là một phương thuốc hay hơn hết, các bà lấy khí huyết làm đầu, nếu khí huyết hư thì sinh ra trăm nghìn bệnh, là tại kinh không đều, tử cung hư hàn, huyết trắng ra nhiều, lúc vàng, lúc đục, có nhiệt, cũng hơi độc máu hư nhiễm vào, hay là sinh đẻ nhiều lần hư hỏng não động tử cung, sinh ra đau trắng dạ dưới, đau thắt ngang lưng, hai bên hông, huyết trắng ra nhiều, lúc vàng, lúc đục, có khi lẫn mủ, lẫn máu đen. Nên dùng thuốc này sẽ đỡ ngay, trong người béo da thịt hồng hào, giá thật rẻ, mỗi gói 0\$30, nửa tá 1\$50, một tá 3\$00.

Hai thứ thuốc trên đây đã cứu không biết mấy nghìn người rồi nên Chánh phủ Pháp ở Nam-kỳ mới phê bằng ngày 23 Janvier 1922: thì quý ngài thấy rõ hay dở thế nào.

Có bán tại: Nha Trang: Mộng lương, Quinhon: Hồ văn Bá, Quảng Ngãi: Trần Cảnh, Quang nam: Trần huynh Mai, Tourane: Nguyễn hữu Vinh, Faifoo: Hoàng đắc Vĩnh, Huế: pharmacie Vĩnh Trường

Quảng trị: Thông Họat, Vinh: Sinh Huy, 59 phố Ga, Thanh hoá: Nguyễn đình Văn, 71, Grand' rue, Nam định: Việt Long, 28, rue Chapeaux, Haiphong: Nguyễn văn Minh, 20, Bd Bonnal, Hanoi: Nguyễn văn Đức, 11, rue des Caisses và khắp Bắc, Trung, Nam, các nơi buôn thuốc Annam ta đều có bán.

Mua buôn, lãnh đại lý do: Pharmacie ÔNG-TIÊN Annam được phồng, 82-84-86-88, rue P. Blanchy Prolongée Phú-nhuận - Saigon (Cochinchine)

Sáng hôm sau Lã-Bổ được tin, vội đến hỏi Vương-Doãn. Doãn đáp rằng thái-sư đến xem mặt con dâu và cho đưa về tay phủ để phối hợp cùng Lã-Bổ, rồi tiếp luôn:

— Thế tướng quân đã bằng lòng chưa?

Bố ngượng ngập, đối đáp qua loa rồi từ tạ ra về, lảng đến tường phủ nghe ngóng. Hồi bọn thi thiếp, có kẻ nói:

— Đêm qua, thái-sư ngủ với một cô nào mới đến, bây giờ cũng chưa dậy.

Bố tức giận vô cùng bèn đến đến phòng Trác dòm xem. Bấy giờ Điều-Thuyền đã dậy, đương ngồi chải đầu, thấy bóng Lã-bổ đến, đối ngay nét mặt, dăm dăm hai mắt, làm ra dáng sâu nảo, thỉnh thoảng lại thở dài, ngâm bài anh khóa của thi-sĩ Trần Á-Nam. Bố trông thấy, ruột tằm đòi đoạn, muốn chết không được, đành lui thủ ra về.

Một hôm, Đồng-Trác vào triều vắng, Lã-Bổ bèn vác kích chạy đến Phụng nghi-dinh tìm Điều-Thuyền tình tự. Thuyền làm ra bộ thế lương ảo não, giọt vắn giọt giải, mắng nhiếc Đồng-Trác, nhấn tâm cướp vợ của con nuôi, nặng nề đòi mua thuốc phiện với dăm thanh để tự tử.

Lã-Bổ khuyên van. Thuyền nói:

— Nếu không được chết bằng dăm thanh với thuốc phiện, thiếp xin chết trước mặt tướng quân vậy.

Nói đoạn, tay vin lại-cán, trông ao sen chực nhảy xuống.

Dưới ao, mấy con đĩa lội, Điều-Thuyền chỉ sợ Lã-Bổ không giữ lại thì phải đĩa cắn. Nhưng Bố đã ôm lấy Điều-Thuyền, vừa khóc vừa khuyên giải.

Thuyền nói:

— Tướng-quân ơi! thiếp một ngày đằng đằng coi bằng ba thu, xin tướng-quân đoái tình mà ra tay cứu vớt.

Bố đáp:

— Ái-nương không lo! thế nào tôi cũng mưu giết thẳng giặc già để cùng ái-nương đoàn tụ.

Thuyền mừng lắm, lấy khăn mùi soa lau nước mắt.

Còn đương tay tựa vai kẻ, bỗng sau lưng có người quát lên một tiếng: trông ra thì là Đồng-Trác.

Bố giật mình kinh hãi, cầm cổ chạy. Trác lấy kích lao Bỏ. Bỏ gạt rơi xuống đất rồi chạy thoát.

Vài hôm sau, Trác đương ở Mi-ô bỗng có chiếu-chỉ triệu về kinh. Nhưng về đến nơi gặp Vương-Doãn và Lã-Bổ đón giết ở cửa Bắc-dịch: thế là kết-quả một đời gian hùng.

Đồ thực là:

Chém đầu kẻ nịnh-kháng đạo hiêm,
Cái liếc thây-quyên muốn đổ trời.

Muốn biết sự thế thế nào, xin xem hồi sau phân giải.

Lời bàn của
ông Dương-bà-Trác

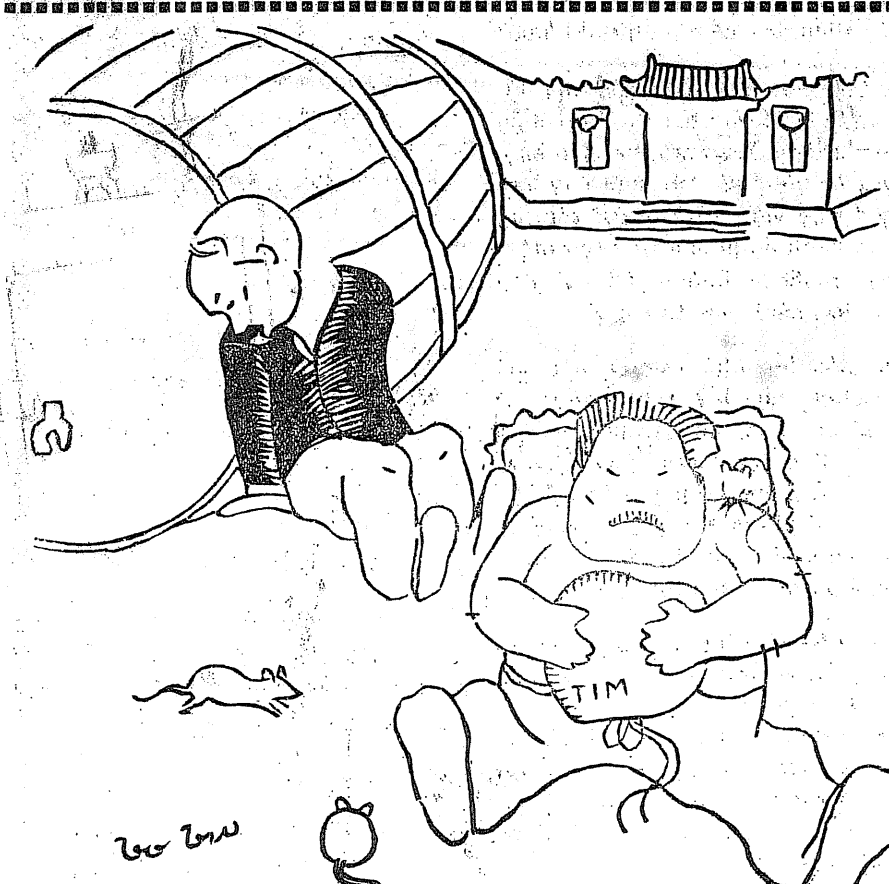
Điều-Thuyền thả một cái liếc siêu lòng Lã-Bổ, lại thả cái liếc nữa giết nỗi ông thừa tướng, thật cũng hiêm có như ông Đình-bộ-Lĩnh của ta vậy. Tiếc thay Điều-Thuyền lại là một con dĩ, nghĩa là khuất thân thờ hai đời chồng. Như vậy thì còn gì là trinh tiết, mà đàn bà đã mất trinh thì không phải là đàn bà tâu vậy.

Còn như cụ Tư-đỗ Vương-Doãn, con hát trong tướng phủ mà cho ăn vận theo một tân thời, hát những bài lỗ lã, thì thật không biết trị gia vậy. Đã trị không được gia, thì bình làm sao được thiên hạ? Hải nội chư quân-tử nên lấy đó làm nghĩ vậy.

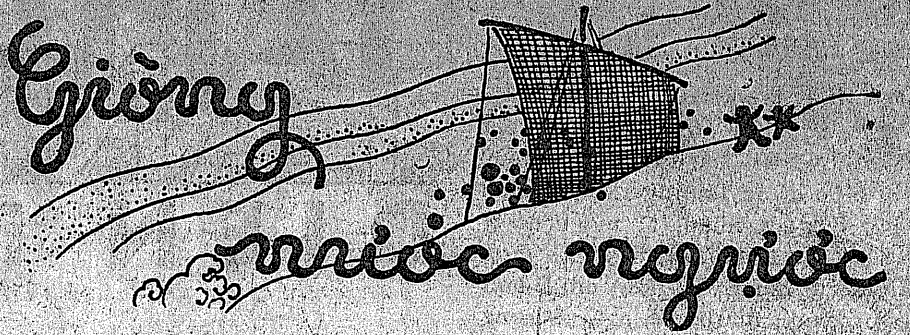
(còn nữa)

Tứ Ly

MUỐN BIẾT NGÀY NAY
NÊN ĐỌC
NGÀY NAY

Ông chánh Lục và ông phó An, hai nhà trí thức... ngủ.

TỔNG TIỀN BÀ DẦM

ANASTASIE KIỂM-DUYỆT

Duy: ngày mồng một tháng Giêng
tây năm 1935.

Làng-Báo Annam được ăn nói tự do.
Bà-dầm Kiểm-Duyệt bị thải về « l-
tết »,

Bấy nhiêu năm chạm trán, đường
tinh thần tuy lắm nỗi gay-gò,
Nay phút chốc chia tay, tình thương
nhớ gọi ít lời tiễn biệt.

Nhớ bà xưa
Tự ở phương Tây
Rời sang đất Việt
Con mắt cấp kèm
Tinh người ráo riết,
Làm việc quan quá đôi trung-thành,
Giữ phận-sự có điều cay-nghiệt,
Tay cầm bút chì xanh xù-xụ, chỉ
làm le gạc giọt xóa ngang.

Mắt đeo bộ kính trắng tờ-mờ, còn soi
mỏi bởi lòng tim vết.

Lời văn thẳng-thắn, bà chơi khám
văn-ý thành queo:

Sự thực trần-trưởng, bà che đậy cảm
ai nhòm biết.

Thơ tìm được vắn, còn thấp tha thấp
thỏm bà bề hành bề tới, khách làng
văn-lắm bản-phờ râu;

Báo sắp lên khuôn, văn ngom ngợp
gờm-gờm bà sến thủ xén dưới, ông
chữ báo nhiều phen lộn tiệt.

Việc cắt cửa, ti bà dẫu trăm khôn
nghìn khéo, nhưng tránh sao khi
lỡ khi làm,

Khỏe xỏ xiên, nhà báo thời từ đồm
tam khoan, thừa dịp dừ vào trong
vào xiết.

Chẳng may:

Tuổi bà một già

Duyên bà một hết.

Ông chẳng bằng lòng

Bà không được việc.

Nên rước bà trở lại quê hương:

Để mời Bà yên vui tuổi nguyệt.

Điền viên lạc thú, bà về mà sỏi đất
trồng rau:

Báo chỉ tự do, chúng tôi liệu chán
nghề chỉnh nghiếp.

Cổ quên nỗi kẻ đi về, người ở lại,
thương thì rất đôi là thương!

Hồi tưởng khi kèn thổi ngược, trống
đánh xuôi, tiếc thực quả không
dám tiếc.

Vậy hôm nay:

Bộc bạch chút tình

Tiền đưa một tiếc.

Sấm banh sấm bụng!

Bích quy bích kiết!

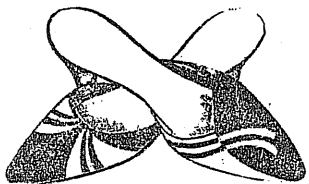
Cất tiếng cười tàn nỗi nhớ nhưng!

Nâng cốc rượu mừng ngày vĩnh quyết.

Tú Mỡ

Gần xa nức tiếng Tuyệt hết bệnh lậu, giang

Kỳ hội chợ mới rồi hiệu giấy "Kim Thời Chấn Long" được thưởng bằng cấp và mẽ đay bạc như vậy đủ tỏ ra là một hiệu đóng giấy rất khéo Tuy là mới mở mà đã được ân thưởng đến thế thực từ xưa đến nay chưa từng thấy trong nghề làm giấy bao giờ. Vậy xin mời các bà các cô chiếu cố sẽ rõ cái đặc sắc của giấy

● KIM THỜI ●
CHẤN LONG
38, HÀNG BÒ, HANOI

KIÊN TINH TRIẾT NỌC

Thuốc Kiên tinh triết nọc số 68 của nhà thuốc Bình-Hưng, ai là người chẳng biết. Như các người phải chứng Lậu, Giang, đi nọc còn lại, nước tiểu khi trong, khi vàng, hay thức đêm, làm công việc gì nhọc mệt, hình như bệnh phục phát. Có người lại thấy đau xương, mình mẩy mỏi mệt, mà bệnh giang thấy giạt thịt, nổi mụn đỏ, có khi tóc lại bay rụng. Thì dùng ngay thuốc Kiên tinh triết nọc giá 1\$50 một hộp là khỏi. (nhé 4 hộp, nặng 8 hộp) còn người bệnh mới phát (periode aiguë) sưng, tức, buốt, đau, đi đái gắt; dùng thử thuốc Lậu số 58 0\$50 một lọ, chừng 5, 6 lọ là khỏi hẳn

Bình Hưng

07, NEYRET (phố của Nam) HANOI (xế chợ cửa Nam trông sang

Có phát sách thuốc nói về các chứng bệnh, khắp mọi nơi, ai muốn xin, hoặc hỏi về bệnh gì xin dính theo timbre 0\$05

— Sao cái chân gà này lại nặng mùi thế ?
— Bẩm ông, con chắc nó dẫm phải cái gì.

CÁI ĐỒNG HỒ DEO TAY

TÔI không rõ ông « Cửu Thầy » quen biết nhà tôi từ bao giờ, chỉ nhớ rằng thời ấy mùa rét năm nào tôi cũng được ông ta khề khà cất cái giọng rất có duyên để cho nghe những câu truyện cổ-tích rất lý-thú ở bên cái khay đèn thuốc phiện con con. Người ta đồn ông ấy mù ngay năm mười tám tuổi sau một khoa thi bị bay phúc-hạch. Từ đó ông ta chuyển hẳn về nghề bói toán, và nhờ trời cũng kiếm đủ ăn, đủ hút, đủ tiêu, đủ nuôi một gia-đình ba vợ và sáu, bảy con. Vì hình như ông ta nổi tiếng lưng-lấy một thời về tài bốc-phê : cái hàm chánh cửu phẩm mà một ông khám sai ban thường cho ông ta cũng đủ chứng thực điều đó.

Tôi hôm ấy cũng như mọi tối, tôi đã bảo người nhà mua sẵn-sàng thuốc phiện để thết ông Cửu Thầy, vì truyện Tiết-dinh-San đánh nhau với Phàn-lê Huê đương gặp đoạn hay mà ông ta còn bỏ dở từ tối hôm trước.

Hút xong bốn, năm điếu, nghe chừng tâm thần đã khoan khoái, ông ta ngồi dậy bảo thằng con nằm tiêm thuốc :

— Bắc, coi đồng-hồ xem mấy giờ rồi ?

Tôi ngạc-nhiên vì trong buồng không có đồng hồ.

Tôi càng ngạc nhiên khi thấy ông Cửu Thầy vén tay áo rộng lên, ghé cổ tay vào mắt thằng Bắc : ở cổ tay có cái đồng hồ đeo tay nhỏ nhắn, xinh xắn, bằng bạc cũ nạm đầy những hạt thủy-soan lấp-lánh như sao.

Tôi nghĩ thầm « Lạ ! mù còn mang đồng hồ đeo tay làm gì ? Để xem giờ ? Thì sao không mua đồng hồ bỏ túi có rẻ tiền hơn không ? Để trang sức ? Thì ông ta còn làm đom với ai ? Vả cái ống

tay áo dài thườn thượt che khuất kín nửa bàn tay như thế kia còn ai trông thấy được đồng hồ. Hay là... »

Tôi trù trù chưa dám nghĩ trọn cái ý bất nhả của tôi, thì ông Cửu Thầy đã mỉm cười nói :

— Ý chừng tri cậu đương loay hoay về cái đồng hồ đeo tay của tôi ?

Tôi kinh ngạc hỏi lại :

— Sao thầy biết ?

Ông Cửu Thầy vẫn giữ trên cặp môi tươi cái nụ cười bí-mật :

— Tôi bấm độn.

Tôi lấy làm phục lắm. Ông ta thông-thả tháo cái đồng hồ đưa cho tôi xem.

Trời ơi ! ở vỏ đồng hồ có khắc một tên thiếu nữ Pháp. Thôi, thực dịch rồi, chẳng phải ăn cắp thì cũng mua của ăn cắp.

— Như ở cõi mộng đưa tôi, giọng bình tĩnh, thông thả, thỏ thẻ của ông Cửu Thầy kể rằng :

Câu truyện cái đồng hồ đeo tay này lý thú lắm, tôi đặt tên nó là « Chung biểu kỳ duyên ».

Ghé chưa ! thầy bói có tình-nhân chăng ? mà tình-nhân lại là người Pháp ? Lần thứ hai, ông Cửu Thầy đoán trúng ý nghĩ của tôi :

— Tôi nói kỳ duyên là kỳ duyên của người khác kia, chứ không phải kỳ duyên của tôi đâu. Xin cậu chờ tưởng lắm.

« Sáng hôm, ấy tôi nằm buồn thiu ở trong buồng. Bên ngoài trời mưa rả rích.

« Bỗng nghe có một người táy ở cửa buồng nói vào, vì cậu nên nhớ tôi không có cửa hàng, chỉ ở nhà riêng, ai

biết tiếng đến xem thì .ôi xem cho mà thôi, cố nhiên là xem lấy tiền, chẳng có lấy gì mà ăn tiêu, phải không cậu ?

— Phải lấy tiền chứ ! nhưng thầy hiểu tiếng tây à ?

— Không, tôi có hiểu tiếng tây đâu. Người tây đến chơi đó nói tiếng annam rất thạo, Ông ta bảo sẽ đưa một cặp tình-nhân tới nhà tôi xem bói, và ông ta muốn tôi bói cho một quẻ thực hay, vì cặp tình-nhân đó là bạn thân của ông ta, mà ông ta muốn thành vợ thành chồng.

« Điều đó cậu tình còn khó khăn gì cho tôi nữa, xưa nay tôi chỉ có một việc là nói ra toàn những quẻ tốt, quẻ hay, hay ít cũng tốt vừa, hay vừa. Tôi liền nhận lời và hỏi cận kề về lai lịch hai người.

« Vào quãng năm giờ chiều, quả nhiên người ấy đưa đến nhà tôi một người đầm và một người táy có tính vui vẻ cười đùa, bông cợt mà tôi đoán chắc rằng không tin một ly về khoa bốc-phê.

« Tôi chẳng hề lấy thế làm phật lòng, trịnh trọng reo quẻ : một quẻ xin về hôn nhân, rồi đồng dục nói :

« — Cừ quẻ này thì bố mẹ người đàn ông ở xa lắm.

« Người đầm — ý chừng là đầm lai, vì hiểu và nói sõi tiếng annam lắm, — hỏi tôi :

« — Xa tận đâu ?

« — Tận một nơi cách sông, cách núi và hai, ba lần đại-dương.

« Có tá phục lắm, dịch cho tình nhân nghe rồi lại hỏi :

« — Còn cha mẹ tôi ?

« — Cha mẹ có à ? Lại ở xa hơn nhiều.

« Cô kia mỉm cười :

« — Xa tận đâu ?

« — Xa lắm, không bao giờ có thể gặp mặt được...

« Người táy bạn đỡ lời :

« — Ý chừng thầy nói thế giới bên kia ?

« — Ý thế.

« Anh chàng tình nhân bằng lòng lắm, thưởng ngay một cái giấy bạc năm đồng. Thôi, bấy giờ họ hoàn toàn tin phục tài mình rồi, thì mình tha hồ mà dờ khoa tán ra, nào hợp tuổi, hợp duyên, hợp tính nết, hợp hết mọi thứ. Có đầm mừng quýnh, hôn tình nhân chùn chụt, rồi cuống quít nắm lấy tay tôi mà cảm ơn đi, cảm ơn lại. Đoạn, có ta cời phất cái đồng hồ đeo tay này ra tặng tôi... »

Ông Cửu Thầy ngừng một phút ngẫm nghĩ rồi có lẽ vì có thói quen hay kết luận những truyện cổ tích bằng một bài thơ, ông ta lên giọng ngâm nga :

Nếu chỉ nói mò mà được việc,
Tài thầy thực đáng thưởng đồng hồ.

Khái Hưng

BỎ KIỂM DUYỆT LÀNG BẢO MỪNG

Được tin bỏ kiểm-duyet,
Làng báo ta mừng rộn !
Viết lách không bỏ buộc,
Hắn một ngày tiến hơn.

Võ trấn Hữu-Huy mừng :
« Phen này thời...phải biết...!
« Đông-Pháp tám trang đầy
« Cơ man, là chó chết !

Võ hung, Xuân-Học khoái :
« Rồi xem nổi « xúp ẹ »,
Trên mặt tờ Ngọ-Báo,
Thì nhau nổ gớm ghê ! »

Võ ngựê Côn-Sinh reo :
« Mừng Loa đến vận tấy
Phen này sẽ tự do
Vung vít khắp ra..váy. »

Tất-Văn cười hỉ hả :
« Nhật-Tân sẽ tha hồ
Nấu nhiều món hẩu lốn
Ngấy hơn tạp-pí-lủ ! »

Rung đùi, ông cử Trạc
Mừng Văn-Học khước trương
Đầy đủ các thứ tiếng,
Liu ló lại liu lường !

Vuốt râu ông Tùng-Viên
Xoay xửa báo Kinh-Tế
Cho qua vận đảo điên.
Chẳng lo gì báo ế.

Gãi mép, ông Công-Tiểu
Sẽ trở hết tài hay,
Chấn chỉnh báo Khoa-Học,
Mở mang nghiệp « quan cây ».

Nhảy nhót, Đông-Sơn vui :
Từ nay báo Phong-Hóa
Sẽ nhiều cơ hội hay,
Riêu đời, cười ra phá !

Vong hồn cô Phụ Nữ
Chín tuổi cũng ngậm cười,
Mong có ngày tái thế
Đề chưa ngoa với đời...

TÚ MỖ

LIBRAIRIE NOUVELLE

PLACE NÉGRER HANOI

Có bán đủ báo chí, sách, vở và các đồ dùng của anh em chị em học sinh. Tuần lễ nào cũng có báo và tạp chí ở bên Pháp sang. Có giấy viết thơ thượng hạng, lịch sự đủ các mẫu và các format.

HÀNG RẤT TỐT ĐẸP — GIÁ CỰC KỲ RẺ

THẦY TƯỚNG

MINH NHƯ KÍNH

lại mới sang

Năm ngoái thầy đã nổi danh ở Hà thành. Thầy về Tàu thăm nhà nay mới sang. Thầy cũng đã từng đi du lịch các nơi như Xiêm La, Ai Lao, Cao Mên, và Trung Nam Bắc Kỳ, ai cũng biết tiếng thầy học đạo chính tông, rất tinh tường về khoa tướng số.

Trong đời người cần phải biết những điều quá khứ, vị lai như muốn tránh giữ, gặp lành tài lộc may mắn thế nào, muộn màng con cái, cầu việc hôn nhân—gia trạch âm phần, vậy ai muốn rõ nên mau mau tìm đến thầy, thầy sẽ đoán cho mà nghe. Giá cả tính phải chăng. Hiện thầy Minh như-Kính ở 55 phố. Hàng Đào, Hanoi.

CUỘC DIỆM BẢO

Tam

MẤY tháng trước, báo Phụ-nữ Tân-văn phải hai cô Kiêm và Nga ra ngoài này diễn-thuyết để cô-dồng cho báo ấy.

Hai cô diễn-thuyết hàng hải lắm.

Nếu chỉ có diễn-thuyết không, thì cũng không hai gì. Có người nghe được, cũng có người không nghe được. Nghe được hay không nghe được, cũng không ai phải mất tiền.

Nhưng hai cô không những diễn-thuyết, hai cô còn mời người ta mua báo năm nữa, mà mua báo năm phải trả tiền trước năm đồng.

Đó là một số bạc to, những người mua không ngần ngại gì mà không bỏ ra, trước cái nụ cười mồm mỉm của cô Kiêm, đôi gáy và dịu dàng — trước cái « thể-thao » của cô Nga, hùng dũng và mạnh mẽ.

Cũng có, mềm có, thể là trong mấy tháng ở ngoài Bắc, người ta nói hai cô thu được có vài trăm cái giấy mua năm, mỗi giấy năm đồng. Số tiền có đến vài nghìn, hai cô đem bọc trong ruột tượng, hen rằng về Nam sẽ gửi báo ra hầu ngay lập tức.

Rồi bỗng đi mất một dạo. Người ta không biết hai cô đi đâu. Có Kiêm đâu? Có Nga đâu?

Ít lâu, được tin, hai cô đã trở về đến Saigon. Bình an, vô sự. Cả mấy nghìn bạc cũng vậy.

Ít lâu nữa, Phụ-nữ Tân-văn tuyên cáo tạm... đình bản trong ba tháng. Thế nghĩa là những người mua năm cũng phải tạm... đợi ba tháng.

Tạm... đình, tạm... đợi... ước ao rằng chờ thành ra tạm... mượn vậy. Nhưng có lẽ nào, P.N. đã kinh cáo:

« Trong ba tháng trời có là bao... nhưng đến ngày gặp gỡ chắc các bạn yêu quý sẽ được biết bao vui mừng mà thấy tờ Phụ-nữ là bạn cũ của mình đã được hoàn toàn mọi về... »

Yêu nhau xin nhớ lời nhau!...

Phụ-nữ hãy nhớ lời trước đã!

Một công-kuộc điều-tra rất quan trọng, rất kỹ-lưỡng và rất đúng của báo Đông-Pháp

TRONG số báo Đ. P. số 2839, ra ngày chủ-nhật 13-1-35, mục việc Hanoi, ta thấy đăng:

« Việc cho chạy hơn 300 chiếc xe kéo hạng lịch-sự:

« Nhiều người hiểu lầm, tưởng Thành-phố rút hơn 300 chiếc xe

kéo hạng thương đi, lại cho chạy ba trăm chiếc xe lịch sự thay vào, như thể số xe chạy trong thành phố vẫn nguyên như trước.

« Sự thực cứ chỗ chúng tôi biết (tức là Đông-Pháp) số xe chạy trong thành-phố vẫn bị rút đi hơn 300, mà hơn ba trăm chiếc xe lịch sự kia chỉ là những xe thay vào hạng xe thường trong số xe đã bị rút... »

Nếu tôi không nhầm, thì sự « hiểu lầm » của nhiều người là thành-phố rút đi 300 chiếc xe thường để thay vào 300 chiếc xe lịch sự.

Mà « sự thực » của báo Đông-Pháp là thành-phố đem 300 chiếc xe lịch sự thay vào 300 chiếc xe thường bị rút.

Nghĩa là, nếu tôi không nhầm, thì cái sự thực của Đông Pháp với sự « hiểu lầm » của người ta thật giống nhau.

Thật giống nhau, nhưng có chỗ khác nhau!... (vẫn nếu tôi không nhầm...)

Khác nhau vì một đằng bỏ xe cũ để lấy xe mới thay vào, một đằng lấy xe mới để thay vào... xe cũ!

Vậy làm cái tính trừ hao như sau này:

(300 xe cũ — 300 xe mới) — (300 xe mới — 300 xe cũ) = (0) — (0) = sự thực Đông-Pháp = 0

rồi thì: Sự thực Đông-Pháp + cứ chỗ chúng tôi biết = 0,

nghĩa là zê-rô cái sự thực.

C. Q. F. D. (1)

Giả nhời: nếu tôi không nhầm thì cái tính trừ trên này đúng.

Thạch Lam

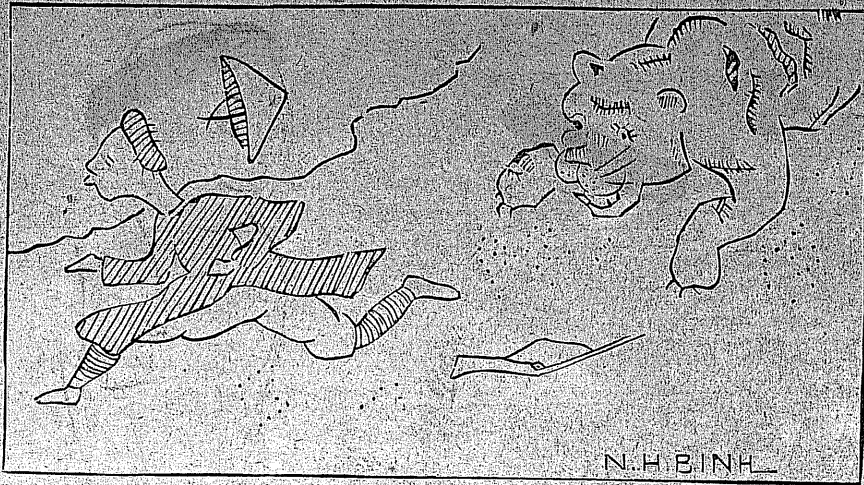
(1) Ce qu'il fallait démontrer — Livre d'arithmétique, cours Élémentaire, par P. Lesseyne, Hachette éditeur — Prix: 5 fr. (France).

PHONG-HOA

TOÀ SOẠN VÀ TRI SỰ
30, A° GRAND BOUDDHA, HANOI
TÉL. N° 874
Chi nhánh ở Saigon:
160 Đường Lagrandière

	Sáu tháng	Một năm
Trong nước	1\$60	3\$00
Ngoài quốc	3.50	6.50
MỖI SỐ: 7 xu		

Mua báo kể từ 1 và 15 và phải trả tiền trước. Ngân phiếu xin gửi về:
M. Nguyễn-tường-Tam
Directeur du Phong-Hóa

— Chân ông mà không bạn chạy thì đừng có hong đuổi được ông.

SỰ' THẬT O' MIỆNG TRẺ

(của Tolstoi)

Chiến tranh

Cậu Trinh lên bảy tuổi đang ngồi đọc bài ở trong buồng học.

BÁC MẠCH, người đầy tớ đi vào.

BÁC MẠCH. — Thôi, tôi chúc cậu học hành tấn tới, tôi đi bạn này không biết có được thấy cậu nữa không?

CẬU TRINH. — Thế ra bác đi thật đấy à?

BÁC MẠCH. — Vâng, tôi phải đi đây, có giấy gọi về đi đánh giặc.

CẬU TRINH. — Đánh giặc à, đánh giặc nào, ai đánh nhau với ai?

BÁC MẠCH. — Cái đó chỉ có trời biết mà thôi. Tôi có được người ta đọc nhật báo cho nghe, nhưng tôi chẳng hiểu được mấy tí. Nghe đâu quân nước gì tức giận nước chúng ta lắm... vì hình như bên ta có ai chọc tức một người nào bên ấy, tôi cũng chả biết!..

CẬU TRINH. — Thế còn bác, bác đi làm gì? Nếu họ cãi cộ nhau thời tùy ý, họ muốn đánh nhau thời cứ tha hồ mà đánh nhau, việc gì đến bác.

BÁC MẠCH. — Nhưng tôi phải đi, vì trên có trời, có vua, phải giữ chữ trung với nước.

CẬU TRINH. — Nhưng bác không thích đi thi phải.

BÁC MẠCH. — Tôi nào có thích đi. Tự nhiên đương yên lành với vợ, với con, đi như thế, ai vui lòng mà đi bao giờ.

CẬU TRINH. — Thế bác đi làm gì nữa. Họ bảo thế nào cũng mặc họ, không đi có được không. Họ làm cái gì được bác.

BÁC MẠCH. — Sao họ lại không làm gì được, họ cứ kéo cô tôi, bắt phải đi.

CẬU TRINH. — Ai kéo cô?

BÁC MẠCH. — Những người như tôi, chứ ại nữa, hoặc bác cai, bác đội nào đấy.

CẬU TRINH. — Họ làm gì được bác, vì họ cũng như bác mà thôi.

BÁC MẠCH. — Lại còn các ông tướng kia, các ông ấy cho giấy về gọi là họ phải bắt tôi đi.

CẬU TRINH. — Thế ngộ những người cai, đội ấy không nghe thời các ông tướng làm gì được.

BÁC MẠCH. — Không sao thế được.

CẬU TRINH. — Sao lại không thế được?

BÁC MẠCH. — Vì còn... còn có luật nhà nước chứ?

CẬU TRINH. — Luật nào?

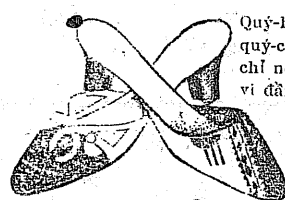
BÁC MẠCH. — Cậu hỏi lần thần quá. Nói truyện với cậu thành ra những quên cả công việc mình phải làm.

(Lược dịch)

SẼ ĐĂNG KẾT QUẢ CUỘC THI NỬA CHỪNG XUÂN

● TRONG SỐ TẾT ●

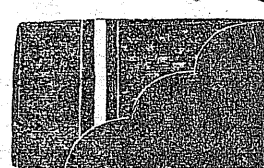
HIỆU DÂY LÂU NĂM KHÉO NHẤT BẮC-KY

Quý-bà muốn tặng về nhà nhện, lịch sự; quý-cô muốn thêm phần yếu-khu diễm-lệ, chỉ nên dùng dây kim-thời có mỹ-thuật và vì đảm theo lối lối mới của hiệu.

PHONG-TÀI

43, phố Xe Điều, Hanoi
CHI-ĐIỂM
2 và 18, phố Hàng Bè

Và nhân dịp tết nguyên-đán sắp tới bản-hiệu xin hiến quý-bà, quý-cô 1 giá rất hạ nhưng hàng làm vẫn có bề tình-xảo, đặc-sắc như thường vậy.

Chuyên gửi lnh hóa giao ngân khắp Đông-Dương và nhận mua giúp các thư hàng hóa khác.

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE de HANOI - 13, Rue du Chanvre, 13

HOÀNG-MỘNG-GIÁC VÀ NGUYỄN-HẠC-HẢI

BẢO-CHẾ HẠNG NHẤT TRƯỜNG ĐẠI-HỌC PARIS

Chính chủ - nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận

CÓ BÁN: Rượu bổ Vin Tonique Alexandra 1\$95

TIÊU SƠN TRANG SĨ

(Tiếp theo)

TRẦN-quang-Ngọc đỡ Phạm-Thái dậy mà nói rằng :

— Chúng ta quen biết nhau từ nhỏ. Ngày nay anh còn nhận sao được mặt tôi, nhất là tôi lại ân-núp trong bộ thiền-phục.

Hai người mừng rỡ đem truyện riêng ra kể cho nhau nghe. Phạm-Thái nói :

— Chẳng hay sau khi bác đốc, trần bị mắc mẻo lừa ở Chí-linh thì rồi ra sao ?

Trần-quang-Ngọc ứa nước mắt trả lời :

— Khi ấy thân-phụ bị bắt và giải về Nghệ-an. Quang-Trung dụ thân-phụ quy hàng, thân-phụ nhất định không chịu nghe, nên đã bị hãm hại rồi còn đau.

— Thăng giặc giả ! Cha chúng mình cùng chết về tay nó. Nhưng hình như hiền-huynh còn cặm cùi chống-choi mãi với quân Tây-sơn kia mà !

— Phải, được gần một năm. Vả, hiền-glờ đồ đảng của tôi cũng còn tới hơn nghìn, tản mạn ở khắp các trấn, nếu cần dùng đến, có thể có ngay. Nhưng còn hiền-hữu, nay định đi đâu ?

— Tôi cũng chẳng biết đi đâu.

— Ngày hiền-hữu ở bên Nguyễn-Đoàn, tôi đã có ý muốn sang theo, nhưng sau biết Nguyễn-Đoàn không phải tay làm nổi việc lớn, nên lại thôi.

— Thế thì hiền huynh có con mắt tinh-dòi lắm. Quả thực, Nguyễn-Đoàn chỉ là một tay chủ trại tâm thường, chẳng qua sai khiến nổi được một bọn lâu-la ô-hộp mà thôi, hiền sao được chỉ lớn của anh em mình. Nếu hẳn biết theo bài quân-yếu về mấy thế chiến-công của tôi thì dầu đến nổi.

Quang-Ngọc cười hỏi :

— Tôi nghe nói bài quân-yếu của hiền-hữu có thể so sánh với những binh thư có tiếng của cô-nhân như Lục thao tam-lược của Thái-công, thập tam thiên của Tô-tử...

Phạm-Thái gạt đi mà rằng :

— Hiền huynh nói quá. Tôi tài hèn đâu dám ví với các bậc đại-tướng ngày xưa.

Hai người truyện-trò với nhau mãi đến sáng về binh-lược, võ-nghệ. Hôm sau Quang-Ngọc khuyên Phạm-Thái thể-phát quy-y để dễ trốn-tránh, rồi nhân chùa Liên-dài ở xã Nghiêm-xá chưa có ai trụ-trì (vì vùng ấy loạn-lạc không nhà sư nào dám ở tu). Phồ-tĩnh thiền-sư liền cắt Phạm-Thái về đó lấy đạo-hiệu là Phồ-Chiêu thiền-sư.

Phạm-Thái yờ đi vừa ôn lại trong trí quãng đời dĩ-vãng. Chàng lấy làm

lạ rằng, Phồ-Tĩnh thiền-sư tức Trần-quang-Ngọc là một tay võ-nghệ cao-cường như thế mà còn bị Lê-Bảo bắt đem đi, thì không hiểu Lê-Bảo sức khỏe đến bậc nào. Mà Lê-Bảo đã bắt cóc Phồ-Tĩnh, sao lại còn có bức thư gọi mình sang hội-diện. Hay là bức thư man-trá ? Nhưng chính tay Nhị-Nương đưa cho ta kia mà. Vả xét tư-dạng thì đích là thư của Phồ-Tĩnh rồi. Chắc có điều bí-mật chi đây.

Phạm-Thái mãi suy-nghĩ đến nỗi tới đồ Thọ-khê mà vẫn không biết. Mãi lúc bị lính giữ lại hỏi, chàng mới giật mình như choáng thức dậy :

— Nhà sư kia đi đâu ?

Một viên đội cười bảo tên lính của mình :

— Sư ông Phồ-Chiêu ở chùa Nghiêm-xá mà chú không biết hay sao ?

Liên vẫy tay cho phép nhà sư xuống đồ.

Thấy sự canh-phòng nghiêm-mật, Phạm-Thái cũng nóng ruột về câu truyện xảy ra ở tửu-quán. Vì thế, trước khi đến Tiêu-sơn, chàng đi thẳng tới hàng nhà Ngổng nói là bạn đồng-chí của chàng từng hội-hợp để dò tin tức.

Thấy cửa quán đóng im-ìm, chàng liền gõ năm tiếng, đó là hiệu riêng của đảng. Người chủ quán béo phì tới hôm trước hé mở cửa làm hiệu cho chàng hiểu rồi lại đóng sập cửa lại. Trong lòng mừng thầm Phạm-thái thông-dong tiến bước đến chùa Tiêu-sơn.

IV

Tiêu-sơn kết nghĩa

Đã lâu nay cửa tam quan chùa Tiêu-sơn rào kín hẳn bằng ba, bốn lần

tre, hộp và chông chà. Khách thập-phương phải đi qua một con đường vòng chạy theo chu-vi trái đồi, rồi rẽ ngoặt ra phía bên. Ở đó có một cái cổng nhỏ hẹp nhưng xây rất kiên-cố. Qua lần cổng một hàng bậc gạch cao và góc đưa ta đến nhà trai. Như thế, đứng trên ngọn đồi hay trong lầu Tiêu-tĩnh nhìn xuống có thể biết ai sắp đến chùa, nhất là lại có một cái lạch nước rất sâu ngăn chân đôi ra với con đường vòng. Cái lạch ấy, sư Phồ-Tĩnh cho đào để lấy đất đắp bức tường dài bao bọc quanh đồi. Và cũng nhờ việc to tát ấy mà nhà sư đã được dân làng nức-nở ca tụng công-đức. Họ cho nhà sư đắp tường đào hào như thế không những chỉ có một mục-dịch giữ chùa, mà còn có một mục-dịch che-chở dân quanh vùng trong khi nhiễu-loạn, vì ở hạt ấy, họ sợ-hãi bọn Nguyễn-Đoàn, Phạm-Thái lắm, tuy chỉ là sợ bóng, sợ gió.

Ý chừng Phồ-Tĩnh thiền-sư cũng biết vậy, nên ngay ở cửa tam-quan, có gián một tờ yết-thị nơi cửa từ-bi không hẹp, ai sợ quân cường-bạo cướp bóc, cứ vào chùa nương-náu ít ngày, nhà chùa xin sẵn lòng dung-nạp.

Kỷ thực chỉ có đồ-dăng của Phồ-tĩnh là hay lui tới cửa chùa và tờ yết-thị kia không có mục-dịch gì khác là để che mắt quan-quân. Chẳng thế, có khi trong chùa tụ họp đến hàng trăm người mà viên phân-phủ Từ-sơn cũng không thêm lưu-ý tới, cho rằng đó toàn là những bọn què mùa yếu hèn, nhút-nhát đến ăn-núp cả. Không những thế, viên phân-phủ còn nhân tờ chiếu của vua Quang-Trung bắt bỏ hết chùa nhỏ ở các làng, để dựng một ngôi chùa

của Khải Hưng

lớn ở mỗi phủ huyện, mà để tờ bẩm lên quan trấn-thủ xin cho chùa Tiêu-sơn là chùa chính-thức của phủ Từ, và Phồ-Tĩnh thiền-sư là nhà sư chính-thức được trụ-trì ở chùa ấy. Tuy việc tư-xin bị đình-bãi, vì từ khi vua Quang-Trung thăng-hà, vua Quang-Toản và thái-sư Bùi-đắc-Tuyên không còn lưu tâm gì đến công việc cải-cách thiền-học nữa, nhưng lòng tin-nhiệm của quan-quân hạt Kinh Bắc đối với Phồ-Tĩnh thiền-sư, nhờ việc đó mà một ngày một thêm vững-chãi.

Nhờ có lòng tin-nhiệm hậu hoàn-toàn ấy, đồ-dăng bí-mật của Quang-Ngọc hoành-hành được dễ-dàng ở vùng Kinh Bắc, vì những viên kiện-tượng của chàng đều là các sư ông, sư bác, mà tay quan-trọng nhất là Phạm-Thái, tức sư ông Phồ-Chiêu chùa Linh-dài, làng Nghiêm-xá.

Chiều hôm trước nhân sư bác chùa Đình-bảng đến báo có một bà hoàng phi bị bắt giải về giam ở phủ Từ-sơn, Quang-Ngọc liền hốt-hoảng ra đi giả-danh là đi quỳn giáo, nhưng kỷ thực đến phủ lỵ dò la tin-tức.

Nguyễn-chàng vẫn biết rằng từ khi thành Thăng-long mới vỡ, người em thứ ba vua Lê là Lan quận-công Duy-Chí đem bà hoàng-phi họ Nguyễn chạy lên Tuyên-quang rồi chiêu-dụ những người thô-hào cùng nhau lo toan việc hưng-phục. Nhưng Duy-Chí mới chống-choi với quân Tây-sơn được vài tháng ở Bảo-lạc thì bị bắt bỏ cũi giải về Nghệ-an hành-hình cùng với hết thảy các tướng-tá. Hoàng-phi liền rời hạt Tuyên-quang trở về hạt Kinh-Bắc ăn-núp ở trong nhà bình dân, quân Tây-sơn thường-thường dò bắt mà vẫn không được, vì người Kinh Bắc vẫn còn mến tiếc nhà Lê, không ai chịu tố-cáo nơi hoàng-phi trú ẩn.

Khi đã biết cái tin hoàng-phi bị-bắt là đích-xác rồi, Quang-Ngọc qua vào hàng cơm nhà Ngổng ở phố phủ định sai chủ-quán, một đảng viên của đảng Tiêu-sơn, đưa ngay tin đến Nghiêm-xá cho Phạm-Thái. Chẳng ngờ gặp giữa lúc Lê-Bảo đang uống rượu và nói nhiều câu khâng-khái. Chàng liền rón ngời lại để xem ông khách trẻ tuổi kia là người thế nào, nhất là chàng lại như bị cái sức-vóc vạm-yỡ và cái nét mặt tươi tắn như hoa của kẻ kia lưu-luyến. Những sự xảy ra trong tửu-quán, độc, giả đã biết tường tận ở hồi đầu.

Việc cần kíp thứ nhất của Quang-Ngọc khi đã đưa Lê-Bảo về tới chùa là viết bức thư sai người tức-tốc đến Kinh

Đau dạ dày, Phòng tích

Ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, vàng da, đau bụng, đau lưng, đau ngực, trong bụng óch ách như có nước nhiều là vì người yếu phòng dục quá đà, ăn no ngủ ngay, hay nghĩ ngợi nhiều quá, làm cho can khí uất kết, khí huyết tích tụ, mà đau dạ dày, hệ uống đến thuốc này đều khỏi hẳn, vì nó chữa đến tận căn bệnh, cho nên đã nhiều người, cả người tày, người tầu, đã uống qua, đều công nhận là hay nhất không thuốc nào bằng. Giá mỗi gói 0\$40.

TUYỆT NỌC LẬU, GIANG

Mới phải uống thuốc số 19 giá 0\$60 đã lâu kinh niên uống tuyệt nọc giá 1\$00 uống làm hai ngày, thuốc mới chế. Chữa khoản đau đơan 3 ngày hết đau, tuần lễ tuyệt nọc, ở xa mua thuốc uống công hiệu không kém gì. Giang mai 1\$00 một ve, 4 ve khối, Cai nha phiền 1\$00 1 ve, 3 ve chữa hẳn, khí hư bạch đới giá 0\$60 5 ve khối.

KIM - HƯNG DƯỢC - PHÒNG. 81, Route de Huế (phố chợ Hôm), Hanoi

MỚI ĐIỂN:

HỘT ĐEO CỎ TÂN - THỜI

BẢNG THỦY-TÍNH CHẮNG VÀ CÁC MÙI

RẤT ĐẸP - GIÁ HẠ :

MỘT CHUỐI TỪ

0\$30 — 0\$40 — 0\$60 — 0\$80 — 1\$00

② Bán buôn, bán lẻ ②

PHUC-LO'I

79, Avenue Paul Doumer, 79 — Haiphong

Bắc giao cho Nhị-Nương để nàng đem về Nghiêm-xá cho Phạm-Thái. Chẳng biết tất có binh-mã đuổi theo con đường Từ-sơn Kim-lũ, nên chàng không cho người mang thư đi lối ấy. Chàng lại cũng biết đàn-bà, con gái ít khi bị ngờ vực, khám xét, nên việc thông tin-tức, chàng thường giao cho bọn họ.

Vào khoảng cuối giờ tị, Phạm Thái tới chùa Tiêu-sơn. Quang-ngọc đã đứng chờ ở chân đồi. Hai người lớn tiếng chào nhau: « A di đà phật ! » rồi Phạm-Thái thì thăm hỏi:

— Lê Bảo đâu?

Quang-ngọc cũng se sẽ đáp lại:

— Trong chùa.

— Có việc gì quan hệ nữa không?

— Có, chốc nữa sẽ nói truyện.

Lên đến đầu bậc thang gạch, nghe có tiếng mõ lớn thưa thớt, rồi rạc, Phạm-thái mỉm cười theo Quang-ngọc qua cái cửa nách bước vào chùa trên. Một nhà sư đầu mới cạo nhẵn thín, khoác tấm áo cà sa ngồi ở cái bực gỗ trước bàn thờ, miệng lầm nhảm đọc kinh, tay uể oải gõ mõ. Hình như nhà sư trú hết tinh thần vào sự tụng niệm, nên không biết có hai người vừa vào, tuy họ đã cất tiếng chào: « A di đà phật ! »

Thấy người kia không nhúc nhích, Quang-ngọc đưa mắt liếc Phạm Thái, mỉm cười rồi lại gần bàn thờ gọi:

Bấy giờ Lê Bảo mới rời quyen kinh, ngược mắt nhìn lên nhovn miệng cười; — Không! đệ có đọc kinh đâu, đệ ngâm thơ đó chứ.

Cả ba người cùng cười ồ. Bỗng một chú tiểu ở ngoài đi vào đề thấp hương. Các nhà sư lại im bật, mặt người nào người nấy đều có vẻ thành kính, nhu mì, kín đáo. Phở-tĩnh vờ hỏi Lê Bảo:

— Sư cụ bên ấy vẫn được mạnh đấy chứ?

Lê Bảo hấp tấp đáp lại:

— Thừa ngài...

Phở-Chiêu nét mặt trang nghiêm vội đỡ lời:

— Bạch cụ, cụ Phở-mịch nhờ ơn phật tổ vẫn được mạnh như thường.

Phở-tĩnh mỉm cười rồi quay ra bảo chú tiểu, ý chừng mới tu ở chùa này:

— Gọi chú Mộc.

Một lát sau, bước vào một chú tiểu người to lớn, gân cốt nở nang, cặp mắt tròn xoe, da dẻ hồng hào Phở-tĩnh hất hàm hỏi:

— Nở mới đến, chú đã biết tâm địa ra sao mà dám cho lên chùa trông nom việc đèn nhang.

— Bạch cụ, nó ở trong bọn thủ-túc chân-thành của đệ-tử. Đệ-tử xin cam đoan chịu hết trách-nhiệm.

Phở-tĩnh hơi gắt:

— Đành vậy, nhưng cứ phòng bị trước thì vẫn hơn. Tiệc đã sắp sửa

Của N. V. Ky (Vinh)

I. Câu hỏi lần thân

Một hôm Lý-Toét với con là thằng Toe đi tàu từ Nam-định lên Hanoi.

Thằng Toe ngồi trong tàu, dăm dăm nhìn những cột giấy thép chạy qua trước mặt nó. Nó lấy làm lạ chạy lại hỏi bố:

— Thầy nhỉ! sao những cột giấy thép lại chạy ngược tàu-hỏa.

Lý Toét lúng-túng giải nghĩa:

— Vì những cột giấy thép này người ta dùng để gửi những cái giấy thép từ Hanoi về Nam-định.

Lát sau, thằng Toe lại hỏi:

— Thế thì những cột giấy thép nào dùng để gửi những cái giấy thép từ Nam-định lên Hanoi, hở thầy?

Lý Toét lại càng lúng-túng đáp:

— Những cột giấy thép ấy ta sẽ thấy lúc ta đi tàu trở về Nam-định.

II. Khôn ngoan

Một hôm có một người đến bảo ông chủ hiệu kia:

Thưa ngài, tôi thấy một miếng kính ở tủ kính của ngài vỡ. Tôi vốn chuyên môn cắt kính, vậy tôi xin thay miếng kính khác hầu ngài, chỉ xin ngài trả cho năm hào.

— Ông lấy đắt quá, đã có người già thay kính cho tôi mà người ta chỉ đòi có ba hào thôi.

— Vậy thì ba hào đây tôi xin đền ngài, vì chính thằng con tôi đánh vỡ kính của ngài, và ngài viết thơ cho tôi bắt đền những một đồng bạc.

III. Câu hỏi trẻ con

Bộp—Ba ơi, con hỏi ba cái này nhà? Cha—Câu gì con?

— Khi gió không thổi thì nó ở chỗ nào, hở ba?

Vô danh

I. Xã Xệ—Này bác Toét ạ, ở Hanoi mới xảy ra cái dịch y-ô.

Lý Toét—Thế à! Chết mất bao nhiêu người rồi?

II. Lý-luận trẻ con

— Chồng con mèo thì gọi là gì, hở thầy?

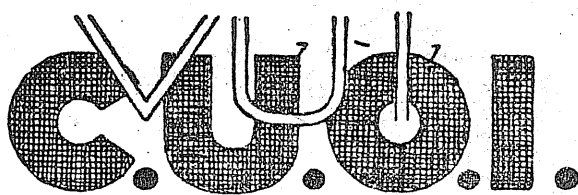
— Con mèo đực.

— Thế vợ con mèo đực?

— Con mèo cái?

— Con mèo nhỏ.

— Con nào cũng có tên, thế cái tiếng mèo gọi vào con gì được.

III. Nghe lời thầy.

Thầy giáo — Ba, sao anh dám bảo người tây không có làng?

Ba— Vì con không trông thấy.

— Không trông thấy, sao dám nói không?

— Thầy vừa mới bảo rằng không trông thấy thì đừng nên nói có.

Của W. Leew (Huê)

Lý luận

Giờ làm việc ở một xiềng máy, cai B.. lấy làm lạ không thấy mặt chủ D., một tên thợ vừa đến xin làm việc được năm hôm, xem bộ hơi lười. Nửa giờ sau, D... bước vào tươi cười thì tự nhiên lắm.

Cai B... hỏi:

— Chủ D: chủ đi đâu về đấy?

D... thông thả:

— Tôi hớt tóc chứ còn đi đâu.

Cai B. giận, la:

— Hớt tóc! Hớt tóc! trong giờ làm việc mà đi hớt tóc!

D. thần-nhiên cứ thủng-thẳng trả lời:

— Bác nói chớ gì! thế trong giờ làm việc tóc không mọc à?

— ???

THỀ - LỆ CUỘC THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI-HÀI

Mỗi bài không được quá 30 giòng. Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà bản báo xét là hay nhất.

a) về cuộc thi vui cười

Giải nhất: các thư sách đáng giá 3p.00;

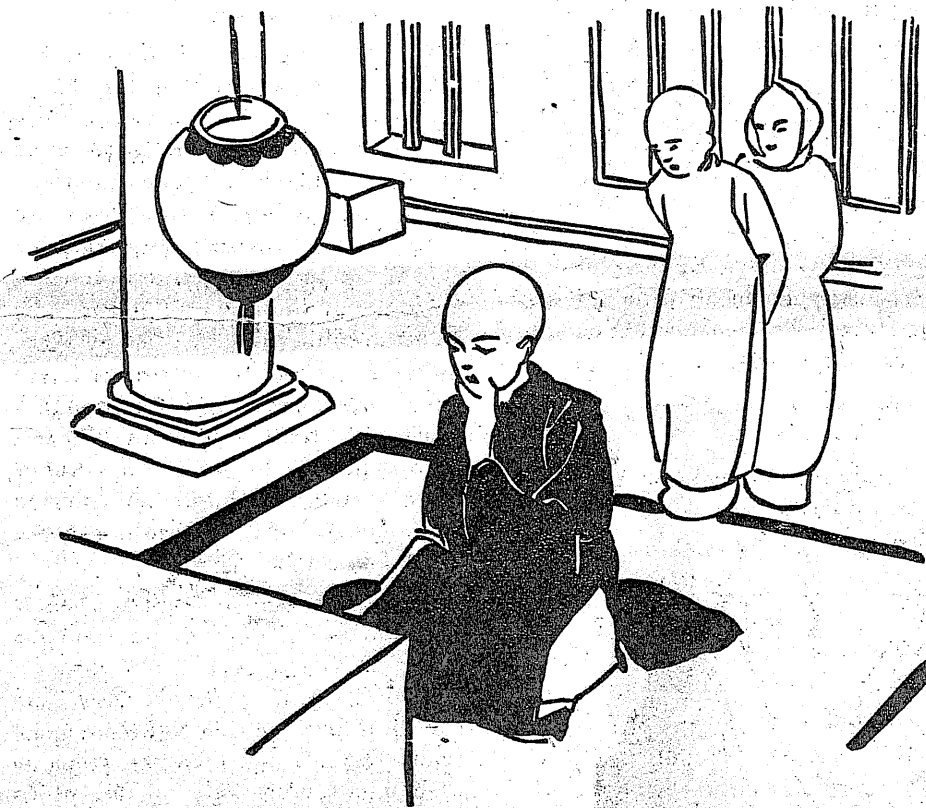
Giải nhì: các thư sách đáng giá 2p.00;

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thư sách đáng giá 3p.00.

Giải nhì: các thư sách đáng giá 2p.00.

Bản-báo sẽ gửi cho những người được thưởng một cái phiếu lấy sách và cái bảng kê các thư sách tây, nam của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy bút hay các thứ khác trong hiệu đó cũng được. Miễn sao cho đủ số tiền thì thôi. Tiền gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn muốn đổi lấy báo biểu không lấy sách cũng được.

— Lê Bảo?

Lê Bảo vờ không nghe rõ, vẫn ngồi đọc kinh, mắt chăm chăm đề vào quyển sách chữ lớn mở đặt trên giá. Quang-ngọc cúi tiết đến sau lưng ghé vào tai chàng nói:

— Gớm! mới tu được một buổi mà đã mê đạo thế?

soạn xong chưa?

— Bạch cụ, đã.

— Có nhiều rượu ngon đấy chứ?

— Bạch cụ đủ cả. Đệ tử đã bày xong đâu đấy ở trên lầu Tiêu-lĩnh rồi.

— Được, ta không cần đến chủ nữa.

(còn nữa)

Khái hưng

TRỪ ĐAU BỤNG MÁU — BỔ HUYẾT ĐIỀU KINH

Bạch Phụng Điều Kinh Hoàn số 37

Phụ-Nữ được mạnh khoẻ đều nhờ nơi máu huyết. Nếu máu huyết tốt, kinh nguyệt điều, thì trong người khoẻ khoắn, tráng kiện tinh thần, đầy sảng lan quẻ. Nếu máu huyết không tốt, kinh nguyệt chẳng điều, thì trăm bệnh đều sinh, khó mong thai nghén. — Thuốc Bạch phụng điều kinh hoàn là tiên đơn giúp Phụ-Nữ, chủ trị: Kinh nguyệt không điều, hoặc trễ, hoặc sớm, hoặc 2, 3 tháng mới có một kỳ, hoặc một tháng có hai lần, hoặc gần tới kinh kỳ đau bụng dữ dội, hoặc tới kinh kỳ, huyết xấu ra ít, hoặc trong bụng có cục máu trắng lên, trứng xuống đau bụng tức ngực.

Người phải các bệnh trên đây, trường phục Bạch phụng điều kinh hoàn, các bệnh đều hết, kinh nguyệt đáng điều. Khi kinh nguyệt được điều, thì tiếp trường phục Song liệu điều kinh hoàn số 7 là thuốc đại bổ huyết, cho phì mĩ, và máu có tại nguyên. — Thuốc số 37 và số 7 giá 0\$80 mỗi hộp, dùng 5 hôm.

VO-VÂN-VAN ĐƯỢC-PHONG Thudaumot (Nam-kỳ)

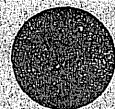
Đại lý — HANOI: Nguyễn Văn Đức, 11, Rue des Caisnes — YÊN-BAY: Maison Phú Thọ, 8, Yên Lạc — PHÚ-LÝ: Bùi Long Tri — NAM-ĐỊNH: Việt Long, Sau Chợ Cửa — TRƯỜNG — HỒNG-GAY: Hoàng Đào Quý — THANH-HÓA: Gi Long được phòng VINH: Sinh Huy, Rue Marechal Foch — THÁI-BÌNH: Trần Văn Nhã, Maison Phúc Lai — Trúc Ninh hiệu ở ĐÔNG-ĐÔNG

TET SA

Muốn thưởng thú ngày xuân cần phải: MẠNH KHỎE

Muốn

Bắt đầu từ hôm nay

CHAI NHÓN
2\$10

Như vậy thì đã không tốn
đầu năm, các ngài sẽ th

CÓ NHIỀU QUÀ BIỂU

Pha

Chưa tuyệt.

(Tiếp theo)

HÀN thấy Thân đi qua, bà Phán vậy lại :

— Này anh, anh xem vợ anh đây. Tôi cưới nó về cho anh để nó làm vua làm tướng ở nhà này à ? Có đời thươ nhà ai như thế không. Tôi, tôi không cần đến thứ ấy giúp đỡ tôi, nhưng anh nghĩ xem, ngày giỗ, ngày tết mà nó làm con dâu trưởng, nó bỏ đi không có nói với tôi lấy nửa lời.

Thân nhìn vào trong buồng gọi Loan :

— Mợ.

Loan quay ra thưa :

— Đa.

— Mợ muốn yên lành thì ra ngay đây.

Rồi chàng hăm hăm bước vào buồng. Loan lạnh lùng nói với Thân :

— Tôi van cầu, cậu để tôi yên.

Nhớ đến lời hứa với mẹ lúc nãy, nàng vội bước ra đến gần bà Phán Lợi, nói :

— Thưa mẹ, mẹ đã cho con về làm con, làm dâu, thì xin mẹ coi con như là một người trong nhà, hay thì mẹ khen, có lỗi thì mẹ mắng. Con xin nhận lỗi và nhận những lời mẹ mắng con, nếu quả thật từ nay mẹ rũ lòng mắng con, dạy bảo con. Bởi vì con biết đó không phải là những lời dạy dắt làm con đau khổ vô ích, mà là những lời của một người mẹ vì yêu con mà mắng.

Bà Phán chỉ nhận thấy con dâu lý sự, chứ không hiểu rõ ý nàng định nói gì. Loan thì cho rằng những lời mắng không làm nàng khó chịu, khó chịu cho nàng nhất là những lời nói cạnh, nói mát của bà Phán. Những lời nói đó bấy lâu đã làm cho nàng đau khổ và đã làm tuyệt hẳn con đường tình nghĩa của nàng với mẹ chồng.

Vì bà Phán chưa hiểu, nên bà vẫn mai mỉa bảo Loan :

— Tôi thì tôi đâu dám mắng cô, mà ai mắng nổi cô ở nhà này, cô cứ dạy quá lời. Giỗ tết nhà tôi có không thêm biết đến thì thôi, ai bắt. Tôi chỉ nói để cô biết từ đây có có đi đâu thì cô cho tôi hay, kéo ở

nhà này có kẻ ra, người vào, lỗ mất mát cái gì thì một mất mười ngờ, người ta nói ra nói vào thêm khó khăn ra.

Bà Phán ngẫm nghĩ một lát rồi nói tiếp :

tim hết cách làm khổ người khác, rồi lấy cái khổ của người khác làm sự sung sướng của mình. Loan thương cho Loan lạc loài vào đây, chưa biết ngày nào ra được để sống một cuộc đời rộng rãi, thanh thoi.

— Chốc nữa mợ xoát lại hòm xiềng, vòng hột xem có thiếu thốn cái gì không, kéo mợ đi vắng, nhỡ mất mát lại thêm phiền cho người nhà.

Loan biết là bà Phán nghi cho mình khuôn củ về nhà bố mẹ đẻ, nhưng vờ như không biết :

— Thưa mẹ, con đã biến mấy chữ để lại cho nhà con.

Bích đứng xếp khay chén gần đấy, đỡ lời bà Phán nói :

— Biên chữ thì ai xem được. Nhà tôi có ai đồ bằng nọ bằng kia như chị dâu mà bảo xem nổi.

Rồi quay mặt đi, mõi một mình, nhưng có ý để cho Loan nghe rõ :

— Hơi một tí là đem chữ ra khoe !

Loan cau mày nhìn Bích rồi cười nhạt. Nàng biết rằng, ngoài sự khinh bỉ yên lặng ra không có thể lấy gì mà đối lại với thái độ của Bích.

Bích vừa đi ra vừa nói :
— Cũng tại anh Cả nhu nhược nên người ta mới sỏ chân lỗ mũi, khinh mẹ mình được.

Loan cúi đầu, nắm chặt hai tay như để giữ những nỗi tức bực lại. Lúc đó nàng cảm thấy hết cả những cái tệ tiện của những xã-hội đàn bà vụn vặt, nhỏ nhen. Nhiều sự,

Bích vừa ra khỏi thì đến lượt bà huyện Tích, một người cô của Thân bước vào. Loan xưa nay vốn ghét bà này nhất, nên thoát trông thấy, nàng đã vội lẩn vào buồng rồi đi tắt xuống nhà dưới. Bà Tích cười hỏi bà Phán :

— Thế nào, cô trắng răng đã về rồi đấy ư ?

Bà Phán than thở :

— Tôi thật vô phúc mới gặp đứa con dâu như thế.

Bà Tích tự đắc tiếp luôn :

— Đây, tôi đã can chị, chị không nghe, cứ đi rước những thứ ấy về. Rước những hạng tân thời ấy về để nó làm bai hoại gia-phong nhà mình. Nó học giỏi mặc nó chứ, nhà mình là nhà có phép tắc, nề nếp.

Rồi quay lại nói với Thân :

— Thế nào là dạy con từ thừa còn thơ, dạy vợ từ thừa bơ vợ mới về. Cũng tại anh Cả quen chiều vợ, để mặc nó muốn làm gì thì làm, bây giờ thì nó đã quen thân, mất nết, chậm quá rồi.... Hồng.

Thảo vừa ngồi nhìn Loan vừa ngẫm nghĩ cho lời Loan nói là đúng. Sự hy sinh của Loan vì muốn cho cha mẹ vui lòng, bây giờ không

của **Nhật Linh**

có nghĩa gì nữa. Ông Hai vừa mới mất gần một tháng nay, trong nhà chỉ còn tro troi có một mình bà Hai. Bà Hai bây giờ lại mong cho con về ở nhà để cho mình vui và đỡ khổ, nhưng không được nữa. Một lần, Loan đã bị ấy vào cuộc đời đó thì càng ngày càng đi vào sâu không thể bỗng chốc quay về được.

Loan ngồi dựa vào thành ghế có đáng mỗi một, hai con mắt lơ lơ nhìn lên bức ảnh Dững treo trên lò sưởi. Còn đâu là vẻ tươi thắm hồng hào buổi đầu xuân mấy tháng trước đây : tóc búi rối và chiếc áo vải thắm cũ kỹ, càng làm tăng vẻ điêu linh của bộ mặt đã rầu rĩ vì lo lắng, phiền muộn.

Thảo nhìn Loan buồn ngùi thương hại và lại càng thương khi thấy đôi mắt Loan cứ chăm chú nhìn lên ảnh Dững. Thảo vội hỏi một câu bằng quơ để cho Loan quay mặt đi. Loan giật mình tỉnh mộng, thở dài, hỏi bạn :

— Thế là đã nửa năm nay, chị không nhận được thư của anh Dững ?

— Vâng.

— Chị cũng không nhận được tin tức gì về anh ấy cả ?

Không đợi Thảo trả lời. Loan thần thờ sẽ nói tiếp :

— Biết đâu, hay là anh ấy không còn sống...

Hai người yên lặng một lúc, rồi Thảo chép miệng bảo Loan :

— Nghĩ cũng thương hại cho anh Dững. Bỗng không đem thân đi đây đọa gió mưa, sống, chết lúc nào không biết.

Loan đáp :

— Nếu có phải gặp cái chết chẳng nữa, cái chết ấy cũng không đáng thương bằng cái chết dần, chết mòn.

Thảo nói :

— Sao chị chán đời thế ?

— Không ! em không chán đời. Chán đời là không thiết sống nữa. Em, em còn muốn sống, muốn sống lắm...

Rồi nàng chưa chát nói tiếp :

— Nhưng không phải sống thế nào cũng là sống !

P DEN

TRÁNG KIỆN, ĂN BIẾT NGON CƠM

hư thế, không gì bằng :

róc bữa ăn cơm, uống một cốc rượu bổ :

33.500

o nhiều mà kiến hiệu trông thấy ; trong lúc
mình được mạnh - mẽ và khoẻ - khoai.

macie **CHASSAGNE**

RUE PAUL BERT, 59 — HANOI

HUNG-KY

SỐ 8, PHỐ CỬA ĐÔNG HÀNG GÀ, HANOI — Giấy nói số 347

NHÀ MÁY LÀM CÁC THỨ GẠCH TÂY, NGÓI TÂY

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HUNG-KY

có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ
gạch ngói rất tốt có thể đi trên không vỡ

CÁC THỨ GẠCH NGÓI HIỆU

HUNG-KY

Đều làm bằng đất sét xanh và đất sét
trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

Thảo nhớ lại những lời Loan nói trước mặt Dũng mùa đông năm ngoái về cô Minh Nguyệt tự tử, bảo Loan :

— Đây chị xem, không phải mỗi thức ruộng bỏ được một cách dễ dãi, như trước kia chị vẫn tưởng.

— Vâng, bây giờ em cũng nhận ra ra như thế. Em tưởng không thể nào chung sống với người ấy được mà em thấy trước rằng em phải chung sống với họ mãi mãi suốt đời.

Loan nói câu ấy là vì nghĩ đến đứa con trong bụng. Nàng bảo bạn :

— Nhưng đầu sao, em sẽ có can đảm như lời chị dặn em, tuy em đã hỏng cả một đời, đem hết cả tuổi xanh chưa chan hy vọng của em mà giam hãm vào một nơi căn cỗi. Chị nghĩ xem, vợ chồng ở đời với nhau, để cùng nhau chung gánh công việc, để khuyến khích nhau, nhưng chồng em thì chị bảo em khuyến-khích cái gì, mà đầu có muốn nữa cũng không được, vì đối với mọi người trong nhà, em chỉ như một con sen, chỉ việc ngậm miệng mà nghe lệnh trên.

Thảo nói :

— Nhưng sao chị không tìm cách ra ngoài buôn bán ?

— Cc, đã mấy lần em xin phép, nhưng không được. Chính vì đó mà bà phán bắt đầu có ác cảm với em. Họ không thể hiểu rằng em có quyền tự lập thân em, vì họ vẫn đinh ninh rằng họ bỏ tiền ra mua em về để giúp đỡ công việc nhà họ và hầu hạ mẹ chồng. Bồn phận chính của em là thế. Cái quyền làm người của em, người ta không kể đến.

Loan cau mày nói tiếp :

— Lúc nào người ta cũng luôn luôn nhắc để cho em khỏi quên rằng người ta mất bao nhiêu tiền mới mua được em về. Đã mua em về thì đời nào người ta để cho em chạy thoát, người ta lại tưởng có thể mua được cả tâm tính em nữa. Đến ngày như em đề đường ngôi lệch thế này mà cả nhà cũng nói đi nói lại mãi chưa thôi. Cái đường ngôi nó ở giữa hay nó sang bên cạnh một tí, thì hỏi nó có hại đến ai không ?

Thảo nhắc lại câu nói lúc nãy :

— Tôi nghĩ chỉ còn cách ra ngoài buôn bán là ổn hơn.

Loan nói ngắt lời bạn :

— Còn cách nữa... là cách đợi khi nào em đổi địa vị thành một bà mẹ chồng.

Nói đến đây, Loan nghĩ ngay đến cô cả Đạm, đến cái vòng luẩn quẩn, cái giây súc xích dài những mẹ chồng nàng dâu nối tiếp nhau để hành hạ nhau.

Loan nói :

— Nếu đứa con em đẻ ra là con gái thì em cũng sẽ cho nó đi học, nhưng em sẽ hết sức làm thế nào cho nó khỏi gặp một cảnh ngộ như em. Chứ nếu sự học không dùng được để lập thân, không giúp được mình để sống một cuộc đời thích hợp, thì sự học đó chỉ là một cái tai ách. Chị nghĩ mà xem, nếu em không đi học thì có lẽ em không đến nỗi khổ sở.

Thảo cười nhạt hỏi :

— Thế ngộ chị để con gái ?

— Nếu em để con gái thì điều thứ nhất là em làm thế nào cho nó không giống tính bố nó. Cái chí của nó phải ngược lại cái chí của bố nó, em mới cho nó là đứa con có hiếu... Bố nó có mỗi một cái chí là hết sức bênh vực đại gia-đình, để bây giờ sống nhờ cha mẹ, mà sau này sống nhờ con.

Rồi Loan hăng hái nói tiếp :

— Nó có đời của nó, nhớn lên nó phải hoàn toàn sống cái đời của nó. Theo lệ cũ, thì con mình cả đời chỉ quanh quẩn lấy mình thôi, quanh quẩn với với những bồn phận trong gia-đình. Khi bố mẹ còn trẻ thì bố mẹ bắt con theo ý mình, đến khi bố mẹ già, nếu bố mẹ không lo liệu lấy thân, thì tất nhiên con nó phải bận mưu sự sống cho bố mẹ. Tôi, tôi không muốn thế. Tôi muốn nó có lòng kính yêu tôi mà không bao giờ phải bận vì tôi.

Bỗng Loan ngừng lại vì thấy Thảo nhìn mình ngơ ngác, vội chữa :

— Em không bao giờ bỏ được tính hay nói lý. Nhưng chị nên biết cho em vì chịu khổ nhiều quá mới nảy ra những ý tưởng lạ lùng ấy. Em đã bị đau đớn, nên em muốn không ai phải đau đớn như em nữa.

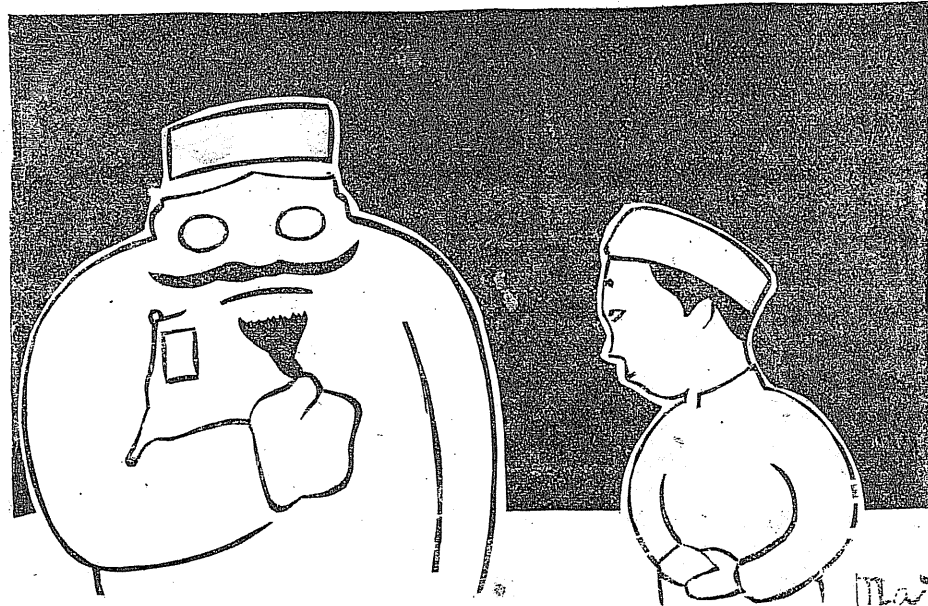
Vừa lúc đó thì ông giáo Lâm bước vào phòng, giờ tờ nhật báo lên báo Thảo và Loan :

— Bắt được một người ở Phú-thọ, mà người ấy hình như....

Thảo hốt hoảng đứng lên giật lấy tờ báo, đưa mắt tìm chỗ đăng tin, đọc vội vàng rồi vút xuống bàn, gắt chồng :

— Cậu chỉ làm cho người ta hết hồn vía.

Lâm cười nói :

— Ông hãy kể qua hình giáng cái thằng đã tư thông với vợ ông.
— Bẩm, cái thằng khốn nạn ấy nó béo ụt ịt và có bộ râu ba chòm.

— Thì tôi đã bảo gì đầu mà hết hồn vía.

Loan thần nhiên nói :

— Thà được tin anh ấy bị bắt, còn hơn là không biết anh ấy sống chết thế nào.

Loan đứng dậy toan xin phép về, Thảo giữ lại :

— Chị ở đây ăn cơm với vợ chồng tôi. Xong rồi ta lại hội Bảo-anh, hôm nay có phát quần áo cho trẻ con nghèo. Và lại đã lâu chị cũng không gặp các bạn cũ, nhân tiện lại thăm họ nhân thế.

Loan vừa nói nhận lời, thì thấy đưa người nhà vào. Nàng bảo bạn :

— Ở nhà lại cho tìm em.

Rồi nàng quay lại hỏi đứa người nhà :

— Có việc gì thế ?

— Bẩm, bà con sai con đi mời mợ về để đi với bà con xuống Thường-Tín mời thầy Địa-Lý. Mợ về ngay cho, bà con chờ từ sáng đến giờ.

Loan bảo :

— Anh cứ về trước đi, nói với bà rằng tôi về ngay.

Lúc đưa người nhà ra khỏi, Loan nói với Thảo :

— Xin lỗi chị để cho khi khác. Em phải về có việc cần.

Rồi nàng lắc đầu, mỉm cười chua chát :

— Đây, những việc cần của em đây.

(Còn nữa)

NHẤT-LINH

LÀN MÂY TRẮNG

Tặng **THẾ-LỮ**

Trong ngày thu, gió may hiu hắt thổi,
Anh mơ màng nhìn cảnh vật xung quanh,
Thấy mặt hồ thu sóng gợn rung rinh,
Ánh sương chiều nhẹ lan trên nước biếc.

Anh lại thấy lá vàng rơi liên tiếp,
Tiếng như mưa, trên thảm cỏ đã hơi rầu.

— Nhưng trong khoảng cao, xanh ngắt một màu,

Có lẽ anh đã quên không nhớ tới
Làn mây trắng tan theo luồng gió thổi

Hay lững lơ bay về phía chân trời.

Áng mây thu mỏng mảnh đỏ, anh ơi!

Đã vô tình nhắc cho tôi nhớ đến

Những người bạn sống mà không ước nguyện,

Sống mà không mục đích, — hận ngàn thâu!

Vì anh ơi! bao nhiêu nỗi cơ-câu

Vội bao nhiêu sự đau thương, chán-nản

Đã làm cho họ nhụt mất lòng can-đảm,

Đã làm cho thân thể họ điêu linh!

Mà nơi giang-hồ ngày tháng lênh-dềnh:

Cái hy vọng có một ngày mai rực rỡ.

Bấy giờ—ôi mùa-mai!—không còn nữa!

Cho nên họ khoanh tay, mặc lớp sống đời

Ròn rập dựa... như những đám mây trôi

Theo chiều gió về nơi xa vô định!

Nguyễn-văn-Kiến

docteur
NGUYỄN HẢI
6, RUE DE COLOMB
(Góc ngõ Nam Ngự) — Giày số 410

THUỐC LẬU

HAY NHẤT

(Thuốc lậu **THƯỢNG-ĐỨC**)

đã phân chất kỹ-càng bán tại **Thượng-Đức**, 27, phố Nhà Chung (Mission) Hanoi; nhẹ 2, 4 ve; nặng 6, 8, ve mỗi ve giá 0 \$ 50.

Kiến hiện trong 4 tiếng đồng hồ, không công-phạt, không hại sinh-dục, hợp phủ tạng mọi người mà bệnh nặng và lâu đến đâu dùng cũng khỏi, trăm người không sai một. Có nhân chữa khoán, không khỏi không lấy tiền, một giá đặc biệt để chiêu khách trong 2 tháng kể từ 10 Novembre 1934. Ở xa biểu tiền cước phí.

THƯ TỬ VÀ MANDAT ĐỀ: **THƯỢNG-ĐỨC**, Hanoi

CẦN NHIỀU ĐẠI-LÝ Ở CÁC NƠI

Bỏ quách đi

MẤY BỨC THƯ

Thưa quý-báo,

Hôm qua tôi báo cậu cả nhà tôi đọc cho tôi nghe bài « bỏ quách đi » đăng trong quý-báo, thấy có nhiều ý-tưởng rất hại cho nền luân-lý nước nhà, nên tôi phải vội-vàng đọc cho cô thư-nữ tôi viết ngay bức thư trả lời quý-báo như vậy :

Nước Việt-Nam dựng nước ở cõi Á-đông đã bốn nghìn năm có lẽ, chính thể có trật-tự, có tôn-ti, nên ngày nay mới là một nước văn-hiến vào bậc nhất, nhì trên thế-giới. Thế mà trật-tự tôn-ti quý báu đáng bảo-tồn ấy, bỗng dưng quý-báo lại dám cả gan hô-hào bỏ đi.

Không, không bỏ quách đi được, thưa quý-báo. Vì bỏ quách tiếng xưng-hô ấy đi, tức là bỏ quách cả tôn-ti, trật-tự, quốc-hồn, quốc-tủy bốn nghìn năm văn-hóa của ta. Ta nên bảo-tồn nó, dạy con cháu ta bảo-tồn nó mới là phải.

Tôi hãy tạm viện một cái thí-dụ xoàng ra đây quý-báo cũng đủ hiểu.

Làng tôi nhờ có trật-tự tôn-ti mà được vẻ vang trong hàng tổng, hàng huyện. Trên nhất vào hạng quan thì có tôi ăn tiền-chỉ, thứ đến ông chánh tổng, thứ nữa đến các thầy kỳ-lý, rồi sau rốt đến bọn đàn em. Nếu theo qui-báo, bỏ quách tiếng quan đi thì chẳng hóa làng tôi không có quan như các làng khác, còn là một làng văn-vật, sao được, chẳng lẽ gọi tôi là ông như ông chánh tổng, gọi ông chánh tổng xuống thầy như thầy lý, thầy phó. Như thế thì gọi thầy lý, thầy phó là gì ?

Nguyễn văn Mán

Hàn-lâm kiểm-thảo

Thưa quý báo,

Trong Phong-hóa số 132 có bài « bỏ quách đi » ý tưởng thực là ngông cuồng.

Quý báo tinh xưa kia tôi chỉ hơn đời có cái đấm, cái đá và một tiếng

« quan ». Ngày nay, cái đấm, cái đá đã nhụt, còn mỗi một tiếng « quan » là sắc, quý báo lại bàn bỏ quách đi, sao được.

Tôi nhất định không ưng như thế đâu.

Nguyễn tri phủ

Thưa ông,

Trong bài « bỏ quách đi », ông sui đọc giả Phong-hóa có việc vào quan đều nên gọi các ngài là ông cả, thì ông sui đại hay sui khôn đấy ? Ông nói đùa hay nói thực đấy ?

Nếu ông nói thực thì khó nghĩ cho tôi quá, vì một là tôi còn đọc Phong hóa, thì còn là độc-giả Phong-hóa mà còn là độc-giả Phong-hóa thì tất tôi phải gọi « quân » phủ tôi là ông phủ, nhưng gọi ngài là ông thì khó lòng mà tránh được quả đấm và cái đá của ngài. Hai là nếu tôi gọi ngài là quan thì tất tôi không phải là độc-giả Phong-hóa nữa, mà không còn là độc-giả Phong-hóa nữa thì hẳn cũng không đọc Phong-hóa nữa, nghĩa là không được xem những câu

Tranh không lời

vầu vui cười cùng là hình ảnh tôi in trên Phong-hóa như thế thì buồn rầu cho tôi biết bao.

Vậy có cách gì ôn hơn, xin ông làm ơn chỉ bảo dùm cho tôi được nhờ, thì tôi lấy làm đội ơn ông lắm lắm.

KÍNH THƯ

Nguyễn-văn lý trưởng

HỎI BỆNH

Các ông Nguyễn-văn-Bê,

Trần văn-Ích, Lê văn-Hát, v...v...

HỎI : « Đại ý mấy bức thư gửi đến vào những ngày khác nhau), Chúng tôi muốn viết văn tiểu thuyết tàu và tây bởi những văn dịch của các ông Nguyễn khắc Hanh, Nguyễn đồ Mục, v... v... Nhưng đọc những văn ấy, chúng tôi thấy khó chịu lắm.

Tất là văn có bệnh. Vậy bệnh gì ? Và cách chữa ?

ĐÁP : Đó là bệnh dịch... thuật. Nguy hiểm và hay lây lắm. Bệnh này do một thứ vi trùng nhỏ, mình dài, cái đầu lắc lư như thằng say rượu, tên là *négligentumbacilla*, dịch nôm là cầu-thả-trùng; dịch nôm hơn tí nữa là... trùng liêu-lĩnh. Thứ trùng ấy ở trí não các nhà dịch giả mà phát ra. Vậy muốn trừ bệuh này phải chữa tự căn : cấm các dịch giả không được dịch nữa.

Ông Nguyễn-văn-Cổ

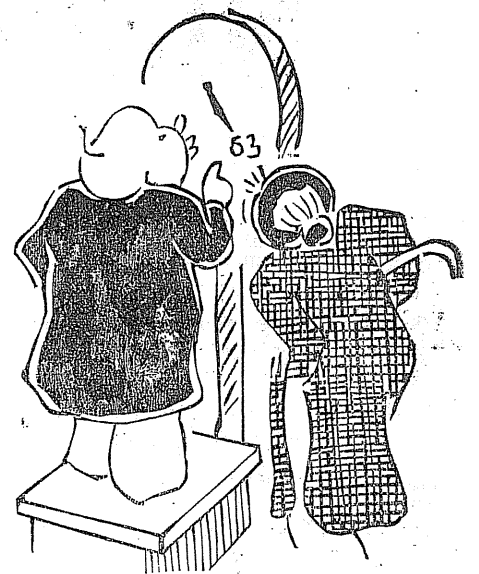
HỎI : Người đàn ông, hơn 50 tuổi không chịu được hoàn cảnh và phong trào mới. Ghét hoạt động, ghét cải cách.

Hỏi căn bệnh và muốn xem có chữa được không ?

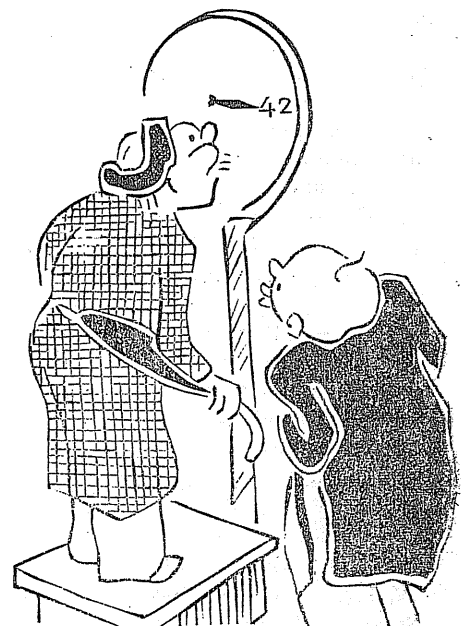
ĐÁP : Bệnh này người Việt-Nam mắc nhiều lắm. Mắc bởi một thứ vi trùng mà tôi mới tìm ra được, tạm đặt tên là *Conservatabacilla* (gọi nôm là trùng tồn cổ). Thứ trùng này làm tê liệt bộ tư tưởng, làm người không thể hoạt động được, bao giờ cũng muốn ngồi một chỗ. Bộ thần kinh hỏng mà các thị giác quan cũng hư, cho nên trông thấy cái hay mà cho là dở.

Riêng về phần ông, bệnh thành kinh niên mất rồi. Chưa có thuốc mạnh chữa khỏi được. Ông nên ở biệt tịch ra một nơi để lĩnh dưỡng và nhất là để khỏi truyền bệnh sang người khác, vì bệnh này rất hay lây.

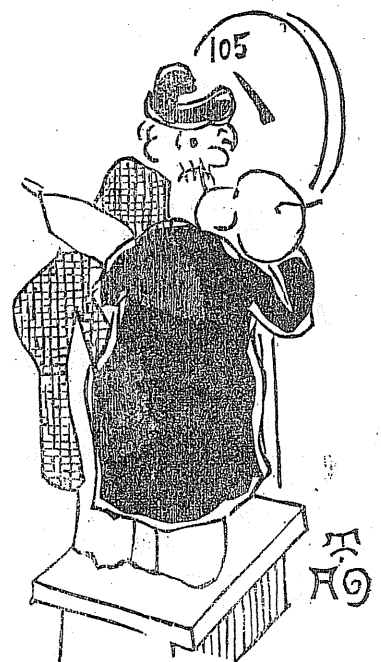
Dr de Léta

XÃ XÊ — Cửa tôi 63 cán.

LÝ TOÉT — Còn của tôi... bao nhiêu thế này, mắt kèm nhèm nom không rõ. Bác trào lên nhìn hộ tôi với.

— 105 cán.

LE STYLOS VASTYL 32

MARBRÉ 11 c/m PLUME EN OR 18 CARATS

Prix : 2\$20

LE STYLOS J.M.PAILLARD N.K.

Giá tiền mượn sách

1 tháng 0\$70 — 3 tháng 1\$75
6 tháng 3.50 — 12 tháng 7.00

NAM-KÝ THƯ-VIỆN
39, Phố Bờ Hồ, 39 — Hanoi

Tiểu-thuyết

CẬU TẮM-LỘ đang in

CHUYÊN CHỮA BÚT MÁY và ĐÓNG SÁCH

TRICARBINE

CHỮA CHO KHỎI ĐAU NGAY, KHỎI HẸN NHỮNG BỆNH NHƯ SAU NÀY

Sỏi bụng; ợ chua; đau dạ dày; tức bụng; nóng bụng;
nôn mửa; mệt nhọc vì sự tiêu hóa bất thường

TRICARBINE làm cho ta ăn uống được chóng tiêu 0\$35 một lọ

CÁCH DÙNG: Uống một thìa càphê vào một chút nước chè khi ăn cơm hay lúc thấy đau
Có bán ở các hiệu thuốc lớn và ở: PHARMACIE CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

Viện Tê - bản Nam-dinh

Thành-phố Nam-dinh đã khánh thành viện Tê-bản mới lập xong. Viện này cách tỉnh lỵ chừng 2 cây số trên đường Nam-dinh - Thái-bình, có đủ giường chiếu sạch sẽ, cửa kính cửa chớp, lò sưởi và có thể chứa được trên trăm người.

Vụ đầu độc ông St Pouloff

Ông châu Cầm-van-Dzung và Thi-Khiêm (vợ lẽ ông St Pouloff và nhân ngãi ông châu Dzung) đã thú nhận là vì sự thông gian mà đầu-độc ông sứ Saint Pouloff.

Thuế nhập cảng gạo Đ. D. vào Trung-hoa

Thuế nhập-cảng gạo Đông-dương và Trung-hoa trước kia phải 2p. một tạ. Trong cuộc hội-kiến với ông Wilden, Công-sứ Pháp ngày 3 Janvier vừa rồi, chánh-phủ Nam-kinh đã thuận rút xuống, còn 1p.60.

Một nơi tình nghi để của

Phúc-yên — Tại xã Ngọc-bảo, một cái gò đất như một ngôi mộ cổ, dưới có 2 tầng đá lớn nhẵn nhụi, đã bị tình nghi là nơi để của. Ông Giám-đốc trường Bác-cổ Hanoi và 2 người thư-ký đã lên điều tra và định ngày khởi công ngôi mộ đó.

Nam-kỳ đã bắt đầu dờn dầu cuộc oia

Saigon — Từ 1er Janvier này, các chỗ bán dầu xăng ở Saigon đã bán dầu quốc-gia (carburant national) — tức là dầu xăng pha rượu.

Nhiều tàu Nhật không giấy phép vào Phú-quốc

Hà-liên — Gần đây thường có nhiều tàu Nhật không có giấy phép của chánh-phủ Pháp tự tiện vào đậu bên các hòn đảo gần Phú-quốc. Thủy thủ không bao giờ bước chân lên bờ.

Nhung đen toàn to

là thứ hàng quý giá rất khó phân biệt, bỏ ra ba bốn chục đồng trong lúc kinh tế này mà bị nhầm thì bực mình biết mấy, vậy trước hết hãy nên đến so sánh Nhung của TIỆM CHÍNH BOMBAY 89, Hàng Khay là nơi mà các bạn hàng đã tặng là RỪNG NHUNG thì dù sao cũng không nhầm, vì có đủ các hạng.

AI ĐỌC “ĐỜI NAY”

Không biết các SÁCH “VÌ NƯỚC” SAU ĐÂY CŨNG LÀ:

Về bộ Công-nghệ có: Dạy làm 40 nghề ít vốn 2\$00; 30 nghề để làm 1\$50, Kim-khi và cơ-khi 0\$80, v. v.

Về bộ Thể-thao có: Tập võ Tàu (1 à 5) 1\$76, Võ-Nuật 0\$50, Võ ta 0\$40, Võ Tây 0\$60, Dạy đá ban 0\$30.

Về bộ Y-học (làm thuốc) có: Y-học từng-thứ (1 à 10) 5\$00, Sách thuốc kinh-nghiệm 0\$59, Xem mạch 1\$00, Đan-bà 1\$00, Trẻ-con 1\$00.

Về bộ Thân-học: Dạy Thôi-miên (1 à 5) 2\$00 và T. M. Nhật-bản 0\$50, Trường sinh-thuật 0\$50.

Về bộ Mỹ-thuật có: Sách dạy đàn Huế và cải-lương 0\$50, Sách dạy vẽ 1\$00, Dạy làm ảnh 1\$.00

Về bộ Lịch-sử có: Đinh-Tiên-Hoàng, Lê B. hành v. v.

Về bộ Doanh-nghiệp có: Những điều nhà buôn cần biết 0\$40 Thương mại kế toán chỉ-nam 1\$50. Còn các thứ linh-tinh như Nam-nữ bí-mật Gia Lễ, Học chữ tây v.v. . . Ngót 100 thứ. Xa mua thêm cước gửi mua buôn có trừ huê bằng Thơ đề:

NHẬT - NAM, 102, Hàng Gai, Hanoi

Người ta nghi là những tàu đó đi dò đường lối.

Cuộc thi xe đạp Hanoi—Namdinh—Hanoi

(lấy giải thưởng thuốc lá Cofat; Hanoi — Đến 20 Janvier này sẽ có cuộc thi xe đạp: Hanoi — Namdinh — Hanoi, mở cho các cửa-rạp hàng nhì và một vài cửa-rạp hàng nhất do T.C.B.K. cắt cử riêng. Có nhiều giải thưởng tiền và thuốc lá Cofat của hãng Boy Landry tặng.

Cùng các nhà Công Thương dự cuộc Hội chợ ở Huế

Bộ Mỹ-Thuật đã nhờ Hội Trung-Kỳ Công-Thương-Gia lo về việc sắp đặt hàng hóa giùm cho những nhà về dự Hội chợ.

Vậy ai muốn Hội lo giúp thì xin viết thư trước và cho biết số phòng thuê, thứ hàng bày, để Hội nhờ mấy nhà Mỹ Thuật bày vẽ giùm cho được mỹ quan. Tiêu phí tốn bao nhiêu hội sẽ có tin cho biết mà thương lượng trước khi đem hàng về.

Thư từ gửi về nhà in Đắc Lập — Huế.
Nay kính cáo
Ban trị sự

Hướng Đạo Nam-Kỳ

Đoàn Hướng-đạo Nam-kỳ mới cho xuất bản một tờ nguyệt báo lấy tên là “Hướng-Đạo”, giá bán mỗi số 0\$06, một năm 0\$60,

báo quán 54 Marchaise, Saigon. Số đầu đã ra ngày 1er janvier 1935.

Xin mừng bạn đồng nghiệp mới cùng nền Hướng-đạo Nam-kỳ.

TIN NƯỚC NGOÀI

Hạt Sarre, trước khi có cuộc trưng-cầu dân-ý

Sarrebruck, 5 Janvier — Ủy-ban « trưng-cầu dân-ý » sáng nay có phát biểu một tờ tuyên ngôn cam đoan sẽ giữ cho việc bỏ phiếu được bí mật và nói nếu hạt Sarre thuận được cai trị nguyên như cũ thì: « chủ quyền của hạt này sau khi ý kiến của ban Quản-trị đem ra bàn tại Đại-hội-đồng của hội Quốc-liên và theo hợp-ước, hội được đối phó với việc đó, theo ý muốn của hội.

Hai cuộc biểu-tình lớn

Sarrebruck 7 Janvier. — Hôm qua có hai cuộc biểu-tình lớn ở hai phía sông Sarre của Đức-tuyển (Front allemand) và của Cộng-hòa-tuyển (Front commun, trong có hai đảng Xã-hội và Cộng-hòa). Báo về phái Hitler nói số nười biểu-tình của Đức-tuyển ước 550 ngàn, nhưng không đã động gi đến cuộc du hành của bên Cộng-hòa-tuyển. Trái lại, các báo bài Hitler thì

cho bên địch là không quan hệ và bên mình đi biểu tình có 150.000 người. Nhưng thực ra thì số người dự biểu tình hai bên ngang nhau, mỗi bên chừng một vạn.

Quân-sĩ ngoại-quốc không được đáp vào bến Singapore

Singapore 5 Janvier. — Theo tin Reuter, từ nay các binh-sĩ hải, lục và không quân ngoại quốc không được đáp vào bến Singapore nếu không có giấy phép của chánh-phủ Anh.

TIN TRUNG HOA

Xử lại hiệp-ước Đường-cổ

Đông-kinh 5 janvier — Các sĩ quan thuộc bộ Tham-mưu Nhật ở Quảng-đông và quân sự ủy-viên Nhật ở các tỉnh đã hội-thương để bàn về việc xử lại hiệp ước định chiến ở Đường-cổ. Người ta cho việc này có ảnh hưởng lớn đến chánh sách Trung, Nhật.

Chánh-phủ Mãn-châu đuổi dân Tàu đi cho Nhật đi dân đến

Theo kế hoạch di dân đã định, chánh-phủ Nhật vừa rồi yêu cầu chánh-phủ Mãn-châu nhường hẳn đất năm huyện làm khu vực di-dân của người Nhật. Chánh-phủ Mãn-châu đã phải thừa nhận và hạ lệnh cho nông dân 5 huyện đó phải rời đi nơi khác ngay.

TIN BUỒN

Chúng tôi được tin cụ Nguyễn-khắc-Thuận là nghiêm-đường ông Nguyễn Thế-Lữ tạ thế tại Lạng-son hôm 11.1.1935, hưởng thọ 52 tuổi.

Xin trân trọng kính viếng linh hồn cụ và thành thực cảm động chia buồn cùng ông Nguyễn Thế-Lữ và tang gia.

Phong-Hóa đồng nhân

CINÉMA PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi

TUẦN LỄ NÀY

Chiếu một phim tuyệt tác của nhà đàm cảnh trứ danh G.W. PABST, nhan đề là:

DU HAUT EN BAS

Những tài tử: Jean Gabin, Michel Simon và Mauricet sắm vai chính. Chuyện phim rất hay, tả về tâm lý — phim vừa vui vừa cảm động ai xem cũng thích — xin chờ bỏ qua.

TUẦN LỄ SAU

Từ thứ tư 23 đến thứ ba 29 janvier 1935

Annabella và Charles Boyer

HAI TÀI TỬ TRÚ DANH PRONG PHIM:

LA BATAILLE

Những tài tử sau này sắm vai phụ: Roger Karl, Henri Fabert Betty Stockelf và Inkijinoff. Dân cảnh là ông Nicolas Farkas đóng theo chuyện của nhà văn sĩ Claude Farrère. Toàn phim quay ở bên Nhật Bản rất công phu tốn kém. Tài tử đóng trò tuyệt khéo, rất vui, hoạt động, có cảnh trận mạc ngày xưa đánh nhau toàn bằng thuyền buồm trông rất sừng măt. Cuốn phim này chiếu khắp hoàn cầu đầu đầu cũng được công chúng rất hoan-nghênh. Các ngài nhớ đến xem cuốn phim này hiểm có chưa từng thấy có ở Đông Dương lần nào và không phim nào sánh kịp.

CINÉMA TONKINOIS

Phố Hàng Quạt, Hanoi

Rạp Tonkinois hiện đang sửa sang lại để chiếu phim nói — Chỉ trong vòng một tháng nữa xin kính mời các quý khách đến hưởng những đêm êm đềm thú vị tại rạp chớp bóng nói Tonkinois.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm duyệt của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp và bên Algérie cùng dưới quyền kiểm soát của Phủ Toàn-quyền Đông-pháp

Vốn của hội đã nộp đủ cả rồi là: 4.000.000 lượng bạc Thương-Hải và 8.000.000 francs

XỔ SỐ HỒI VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM

Mở ngày 28 Decembre 1934 ở Saigon

Chủ tọa: Brandela, Tổng lý nhà Ngân Hàng Đông-Dương ở Saigon

Dự kiến: Các ông: Havan và Nguyễn văn Qui

Cách thức số 2 - Bộ số 727		
727	Ông Tang Nhang ở Saigon mới góp có 664\$ nay được lĩnh về	\$ 1000,00
18387	Bà Trinh thi Cat ở Benthuy mới góp có 6\$ nay được lĩnh về	250,00
18405	Ông Trần ngọc Hue ở Ninhbinh mới góp 4\$ nay được lĩnh về	250,00
7542	— Nguyễn ngọc Trung, Banque Franco Chinoise Hanoi mới góp được 42\$, nay được lĩnh về	250,00
Phiếu số 4879, 11566, 17528, 18336 — không đóng tiền tháng		
Cách thức số 3 - Bộ số 362		
393	Ông Trần Bang ở Hatinh mới góp có 240\$ nay được lĩnh về.	250,00
2480	— Trần ngọc Khanh ở Travinh mới góp có 96\$ nay được lĩnh về	500,00
Cách thức số 3 — Xổ số hoàn tiền lợi: 419\$06		
2386	Ông Nguyễn đình Tranh ở Đônghoi	209,53
2397	— Vưng đình Xam ở Takeo	209,53
Cách thức số 5 — Xổ số hoàn vốn gấp bội		
6294 A	Ông Hồ Văn Chanh ở Saigon mới góp có 7\$ nay được lĩnh về	1.000,00
Cách thức số 5 -- Hoàn nguyên vốn — Bộ số 117		
11386	Ông Bùi văn Thìn ở Laokay mới có 25\$ nay được lĩnh về .	1.000,00
17657 A	— Nguyễn văn Nhiều ở Sadec mới góp có 2\$ nay được lĩnh về	200,00
Phiếu số 258, 10915A, 8713A — không góp tiền tháng		
Cách thức số 5 — Xổ số miễn góp — Bộ số 1936		
7112 A	Bà Suzanne Marie Huynh ở Saigon mới góp có 72\$50 cho phiếu	500,00
19207 A	— Nguyễn thị Kỳ ở Dailanh mới góp có 2\$50 cho phiếu.	500,00
4247 A	— Jeanne Lương văn My ở Sadec mới góp có 7\$ cho phiếu	200,00
10525 A	Ông Nguyễn năng Minh ở Kiến An mới góp có 6\$ cho phiếu	200,00
13005 A	— Nguyễn văn Ngọc ở Saigon mới góp có 4\$ cho phiếu.	200,00
13091 A	— Cao Minh ở Sadec mới góp có 4\$ cho phiếu	200,00
Sáu phiếu kể trên đây được đổi lấy một phiếu miễn góp		
Phiếu số 2188A, 6282A — phiếu không đóng tiền tháng		

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho tháng Janvier 1935 định là 5000\$ về hạng số 5
Kỳ xổ số sau nhằm vào ngày 28 Janvier 1935

NẾU KINH-TẾ CỬ KHOẢNG HOẢNG MÃI

— Con ra gọi « hàng đốc tờ »
nhanh lên, em sốt.

— Các ông Cử, ông Tú
không có việc phải đi buôn...

— Các nhà buôn không có
khách phải đi cây...

— Còn dân cây xếp cây đã lâu, ngồi buồn
soay ra học để làm ông Cử, ông Tú...

NÓI TRUYỆN THƠ MỚI

« Thơ là thơ ». Đó là câu thứ nhất lọt tai tôi khi tôi bước chân tới hội quán Tri-Tri, vào hồi chín giờ tối hôm thứ năm trước.

Nếu tôi về ngay lúc bấy giờ thì có lẽ tôi cũng hiểu được chút ít thơ là cái gì, cho dầu là thơ mới, vì nếu « thơ là thơ » thì « thơ mới hẳn là thơ mới », còn chạy đâu thoát.

Nhưng vì ở lại tới phút cuối cùng, nên lúc ra về tôi không còn hiểu thơ và thơ mới là cái quái gì nữa, tuy diễn giả (ông Đỗ-dinh-Vượng) đã chịu khó tra cứu, khảo sát, lục lại trong đủ các sách cổ, kim tây, tàu, annam, nào của Boileau, nào của Hồ Thích, nào của Nguyễn Du, nào của các thi-sĩ cổ điển, lãng mạn.

Lỗi đó một phần lớn là tại tôi, — tại tôi đã ngẩn ngơ thì chớ, óc tôi lại quá xuôi, xuôi đến nỗi những chữ cảm-giác, cảm-súc, cảm-trưởng của diễn giả không sao cảm nổi.

Còn một phần lỗi nhỏ thì các thánh giả và diễn giả chia nhau mà chịu.

Thánh giả thời chỉ tìm dịp để cười, cười cho thỏa thích, mà diễn giả thời chỉ chổng chất những cơ hội làm trò cười : nào nói lấp, nói nhịu, nào ngập ngừng, nào đọc không thuộc bài, còn gì nữa ?

Nếu bài diễn văn mà kém hẳn thì lỗi kia chẳng đáng kể. Nhưng không, trong diễn văn lại có đầy đủ những ý hay và đúng, nên lỗi ấy đè nén nặng trĩu lên ngực ta, làm ta sinh khó chịu, bực tức với diễn giả quá đổi.

Có người bảo tôi : « Ngày nay ông ta đã khá lắm rồi đấy, chứ khi còn đi học với tôi, ông ta nói một câu dài độ năm chữ cũng lấp cũng nhịu. Ông ta đã tốn công luyện tập trong bao lâu mới được thế, nào ngâm sỏi, nào đi ngược gió ở ngoài Đổ-son như Dé-mosthène vậy ». Giá ông ta cố luyện tập lấy vài năm, dăm năm nữa rồi hãy lên diễn đàn có phải hơn không ?

Lỗi thứ hai của diễn giả mà tôi nhận thấy là những bài thơ mới diễn giả đọc, không được một bài nào hay. Sao vậy ? Không có bài nào hay hơn chẳng ? Hay viện những bài kém ra để định đánh đổ phong trào thơ mới ? Không, quyết là không phải, vì diễn giả cực-lực bênh vực thơ mới.

Còn một lỗi nhỏ nữa là diễn giả đã không tìm lấy một người có giọng tốt để đọc, để bình những bài thơ mới. Thơ mới hay nhất về điệu và âm-nhạc, thế mà giọng diễn giả lại chẳng có điệu và âm-nhạc một chút siu, khiến những câu thơ kia bị hành-hạ, dày-vò một cách quá đáng.

Nhưng ba cái lỗi của diễn giả chum lại cũng chưa thấm vào đâu với một cái lỗi to tướng của thánh giả. Họ coi đi nghe diễn văn như đi xem diễn kịch, diễn hài kịch. Họ chỉ định chỗ nào diễn giả lầm, hay lấp, hay nói nhịu là cất tiếng cười ha-ha, lấy làm khoái tri lắm. Nhiều khi họ còn vỗ tay nữa kia, vỗ tay chế nhạo diễn giả. Thật chẳng khác ở ngoài bãi Mangin, công chúng

vỗ tay la ó, mỗi lần cầu tướng đá hụt, đá kém.

Hội Tri-Tri còn đợi đến bao giờ mới chịu treo một cái bảng lớn ở cổng, đề những chữ đại tự :

« Xin đừng vỗ tay chế riếu »

Song khốn nỗi khổ lòng mà phân biệt được thế nào là vỗ tay khen ngợi, thế nào là vỗ tay chế riếu.

Giá có dấu hiệu gì phân biệt hai thứ vỗ tay ấy thì hay biết bao, cũng như cái dấu hiệu uống nước của diễn giả mỗi khi ngãi viện tới Boileau chẳng hạn, mà diễn giả viện tới Boileau luôn luôn, nên thấy uống nước luôn.

Nhưng có lẽ vì diễn giả uống nước nhiều quá, mà buổi diễn giảng kia cũng theo phẳng xuống nước quách.

Nhị-Linh

Ngày 2 Février 1935

KHÁNH THÀNH

Phòng Triền lãm năm 1935

Những nhà Mỹ nghệ Bắc kỳ nên biết

Theo lời yêu cầu ở bên Pháp, ông Thống Sứ Bắc kỳ đã định rằng từ nay trở đi, những tác phẩm gửi sang bày tại Đông Dương Kinh Tế Cục Paris, hoặc gửi đi đấu xảo ngoại quốc khắp hoàn cầu để biểu-hiệu cho trình độ Mỹ nghệ Việt Nam hiện thời ; phải có hội đồng của Hội Việt Nam Mỹ Thuật Kỹ nghệ lựa chọn cho phép mới được gửi.

Giọng ly-tao của báo Đông-Pháp

CON chìm lúc sắp chết nó kêu hay, báo Đông-Pháp, lúc cuối năm, khéo thở ra giọng ly tao bi đát.

Sau khi than trời đất « đã theo cuộc xoay vần của vũ-trụ mà xoay quanh vòng Thái dương được một vòng nữa », Báo Đông Pháp bồi hồi bồi hồi rằng :

« Ngó lại năm vừa qua, ta không « khởi bồi hồi. Từ đầu năm cho chí cuối « năm, cái bóng đen thâm đậm của « ngọn sóng kinh-tế khủng-hoảng vẫn cứ « theo rồi mà hành hạ ta hoài ».

Thế là kinh-tế khủng-hoảng là ngọn sóng, ngọn sóng có cái bóng đen, mà cá bóng đen ấy cứ theo mà hành hạ ta như mẹ ghẻ hành hạ con chồng vậy.

Rồi Báo Đông-Pháp lại nói tiếp, mỗi lúc một ly tao thêm :

« Trước khi phóng tầm con mắt nhìn quanh thế giới, ta hãy dõi theo dõi cánh máy bay khổng lồ ba máy Emeraude đưa quan Toàn quyền Pasquier hồi đầu năm sang Pháp để cầu xin Pháp giúp đỡ đưa con yêu ở Viễn đông đang vùng vẫy với con ma kinh tế »

Ấy thế là ngọn sóng kinh-tế đã hóa ra con ma đương nạt dọa con yêu của nước Pháp.

Toàn những yêu với ma, Đông Pháp nói đến mà không sờn gáy rung mình kể cũng là tài. Báo Đông-Pháp còn đợi bao giờ mới mở một mục quỹ thuật để làm cho chúng tôi xem cái trò con ma kinh tế hóa ra ngọn sóng có bóng đen...

...Như vậy, còn hơn là báo ấy đem cái tri khôn của chúng ta mà hành hạ như con ma kinh tế nó hành hạ dựa con yêu của nước Pháp.

Tứ Ly

BIỆNH NGUY HIỂM ẤY

Đàn ông hay đàn bà sau khi khỏi bệnh lậu, giang mai hoặc mắc bệnh ấy đã lâu năm mà thấy trong mình mệt mỏi, đau ngang lưng (bại thận) mờ mắt, ù tai, mộng tinh, rết thịt, tiều tiện vàng, đục, có vằn (filaments) ướt qui đầu và như kiến đốt ở trong. Nếu không dùng : thuốc số 12 và 22 của bản hiệu, nói cả quyết rằng : mang bệnh suốt đời. — Thực là hai thứ thuốc hiếm có. Ai có bệnh nên lại mà dùng, sẽ biết sự hiệu nghiệm của hai môn thuốc này. Số 12 giá 0\$60. Số 22 giá 1\$00.

LÊ HUY PHACH 12, Route Sinh Tu, Hanoi

Đại lý. — SAIGON, Dương Văn Vỹ, 109, Rue Despagne. — VINH, Nguyễn Luận, 59, Rue de la Gare. — HAIPHONG, Nam Tân, 82, Bonnal.

NÊN COI CHỪNG

Hiệu Cự Chung, dệt áo đẹp và bền lại bán giá phải chăng nên bao giờ cũng bán chạy không mấy khi có hàng trăm lô áo cũ bán son.

Các ngài mua buôn, mua lẻ áo **pullover** mà muốn được áo mới, kiểu đẹp thì chỉ nên đến hiệu Cự Chung

HIỆU DỆT CHÍNH

CỰ CHUNG

100, RUE DU COTON, HANOI

BƯC THƯ NÊN ĐỌC

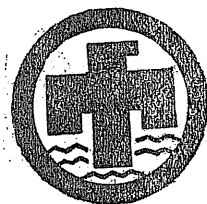
Dương-Son, le 28 Août 1933

Monsieur LÊ-LÂM, chargé de l'École de Dương-Son Faifo
à Monsieur NAM THIÊN-ĐƯỜNG, Médecin à Hanoi

Thưa ngài, tôi chuyên nghề lao tâm, tinh thần hao tổn, khí huyết suy kém, ăn ngủ ít, hay nhọc mệt, đau lưng, đau mình, tê chân, mỗi gối, tỉnh dậy kém, thân thể gầy còm, tôi đã dùng hết các thuốc tây, thuốc tàu, thuốc ta, mà chẳng công hiệu gì cả, từ khi tôi dùng thử thuốc « Bách bổ thiết huyết số 25 » của ngài, (giá 1\$50) thì thấy trong mình khỏe mạnh, tinh thần thịnh vượng, khỏi hết các bệnh, thực là thử thuốc rất quý, tôi đã giới lời thiệu cho nhiều người dùng thử thuốc ấy, mà đều được công hiệu cả. Vậy có mấy cảm tạ ơn ngài đã có công nghiên cứu chế ra môn thuốc rất quý ấy.

Kính thư LÊ-LÂM

Xin giới thiệu : thuốc này có bán tại Nam thiên Đường, 46 phố Phúc-kiến Hanoi Mai-Lĩnh 62, Cầu đất Haiphong, Chi điểm 110 phố Khách Namđinh, Tân-phúc-Hòa, 80 phố Ninh-xá, Bắc ninh, Rạp Đông Việt tri, Bảo hưng Long Phú thọ, Nguyễn Long Ninh bình, Vĩnh hưng Tường Vinh, Vĩnh tường Huế. Thanh Thanh 88, Pellerin Saigon và các đại lý khắp các tỉnh xứ Đông dương.

Tiếng kêu la

Phụ-trưởng Đông-Pháp số 2832 «Lại 21 cân thuốc phiện »

... Đã nhiều lần ông gõ vào ống hơi ở các toa : các ống hơi vẫn kêu « không » như mọi khi, hễ có thuốc mà gõ vào thì các ống hơi kêu càn-cạch... »

Nếu không có thuốc ở trong mà các ông hỏi kêu không, thì khi có thuốc nó kêu « có, có » mới phải.

Tiếng gì

Cũng số báo ấy, truyện « Cái chốn ấy... »

... Ngoài những tiếng lạnh-lãnh mầu-nhiệm có vẻ hùng vĩ của ban đêm, giờ lại thêm những tiếng găm thét kinh động của các giống mãnh-thú.

Không biết những tiếng ban đêm ấy là những tiếng gì mà lại hùng vĩ, lại mầu-nhiệm? Có lẽ mầu-nhiệm vì chính tác-giả cũng không biết được.

Không...

Cũng trong bài ấy :

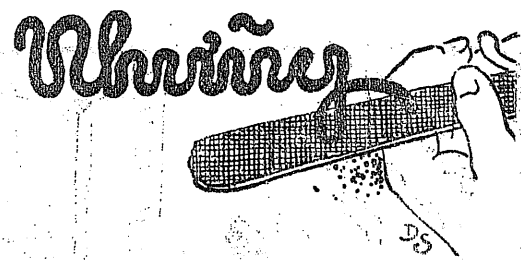
... Tiếng gió gào than-văn trong bóng um-tùm của muôn ngàn cây im-dừng...

Không, đứng thế nào được! Có gió gào tất cây phải rung động chứ!

Nói róc

Đông-Pháp số 2832, « Tin thể thao : cúp Bảo-đại... »

... Trái lại, mỗi lần Thanh-Hóa được

bạn là mỗi lần lo cho công-chúng đừng ngoài...

Đâu có thể! Mỗi lần lo cho bên đối phương thì có lẽ, chứ công-chúng việc quái gì mà lo! (Hay là lo câu-thủ T.H. không đá bạn vào lưới bên địch, lại cứ nhắm vào mình mà đá?)

Quá khen

Cũng trong bài ấy :

... Vì cái lỗ thủng của Vinh là đôi hậu-tập, nên sự thua trông thấy trước mắt...

Hai ông hậu-tập đội ban Vinh đã há dạ chưa? Hai ông không những không làm được việc gì, hai ông lại còn là cái lỗ-thủng nữa!

Văn Đông-Pháp

Văn bài ấy :

Trước những phút thiêng-liêng biển-ảo, đã tưởng Vinh sẽ đè bẹp Thanh-Hóa ngay từ phút đầu...

Văn của Đông-Pháp còn thiêng liêng biển ảo hơn nhiều.

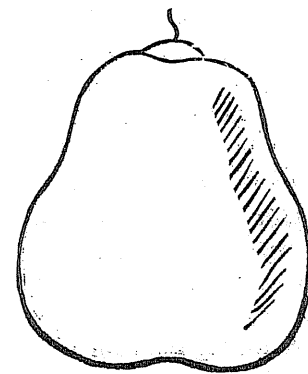
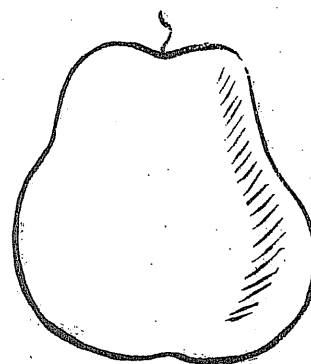
Địa-dư Đông-Pháp

Đông-Pháp số 2832, « Tin sau cùng... »

... Nay được tin Chắc đã chết tại nhà thương hồi 11 giờ sáng. Chắc ở làng Khê-Ngoại, phủ Yên-Lãng, tỉnh Hưng-Yên...

Chỉ phiên một nổi là ở tỉnh Hưng-Yên không có phủ Yên-Lãng.

N. D. C.

Tranh

Việc

PHÁP LUẬT

Muốn được việc một cách mau chóng và đỡ tốn tiền, nên bàn trước với ông TRẦN-ĐÌNH-TRÚC Luật khoa cử nhân một nhà chuyên môn về pháp luật đã lâu năm (Việc kiện cáo, mua bán, chia của v. v.)

SỐ 5, HÀNG GIA CŨ. RUE DES CUIRS, HANOI (Cạnh bãi chợ Hàng Gia cũ)
BUỔI TỐI CŨNG TIẾP KHÁCH TỪ 8 ĐẾN 9 GIỜ

ĐÀN BÀ ĐẸP TÂN
THỜI AI CŨNG
DÙNG KEM
PHÂN SÁP
SA PHÔNG
TOKALON

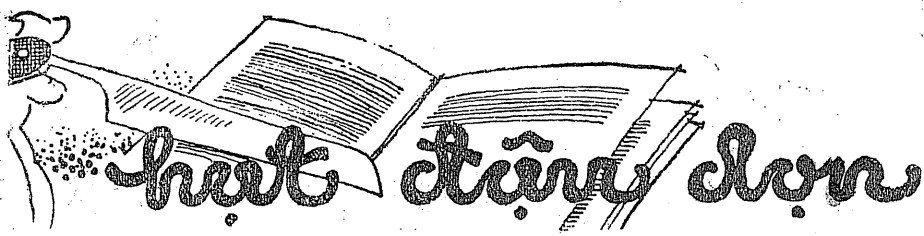

TOKALON

AGENTS: MARON
ROCHAT ET Cie 45
B^o GAMBETTA
HANOI
MAISON TOKALON
PARIS. SOCIÉTÉ
A.I.E. AFRIQUE
3 RUE RICHER
PARIS

Luyán

Thật lạ

Phụ-trưởng Đ. P. số 2835 « Bệnh giang mai ».

... Hễ nói đến bệnh giang-mai, sự gì không có phải cho là có...

Nghĩa là nếu không có bệnh, phải cho là có bệnh. Thật là lợi cho ông... thầy thuốc, và nếu người viết bài này là ông thầy thuốc thì ta không còn phải nghi ngờ gì nữa... (mà chính là thầy thuốc thật !)

Mập mờ

Cũng trong bài ấy :

Thường tình bệnh nào mà các ngài không để ý đến thì bệnh ấy đích là giang mai.

Lạ chưa ! Thế thì họ lao cũng có thể là bệnh giang mai được ! Ông thầy thuốc này dạy người ta cách đoán bệnh mới tài tình chứ ! Hay là bệnh gì mình không để ý đến cho nên nó tức nó hóa ra giang-mai chơi !

Thứ hàng lạ

Gửi lại bài ấy (sao lảm thế !):

... Thầy thuốc không nên bán rao bệnh giang-mai ra ngoài...

Không nên bán là phải ! Mà chỉ nên để « gia-đụng » thôi.

CẢM VIÊN

Ai ?

P. H. số 130, « Những việc chính cần biết »...

Chim-Giao--Saumont-Dương : 6/26/1. Nhưng trong bài « Mèo vờn chuột »

Lêta nói :

... Saumont-Giao vẫn thua Chim-Giao hai sét rõ-rệt : 2/6 và 1/6.

Thế thì Dương hay Giao đứng với Saumont ? Đó mới là một « việc chính cần biết » hơn cả !

Khỏi sợ chết

T.T.T.B. số 31, trong bài « Trớ trêu... »:

... Bệnh nhân nhiều khi thuốc uống không khỏi, mà chỉ một nụ cười an-ủi là có thể chữa cho lành...

Chữa lành cả bệnh thương-hàn, bệnh ghê và hắc-lão nữa đấy chứ ? Thật là cái cười quý, công-hiệu hơn cả ông thuốc tiêm !

MAI-XUÂN-NHÂN

HỢP THU

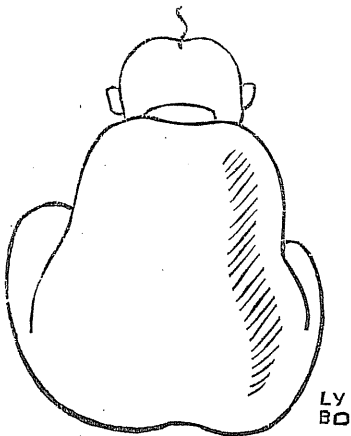
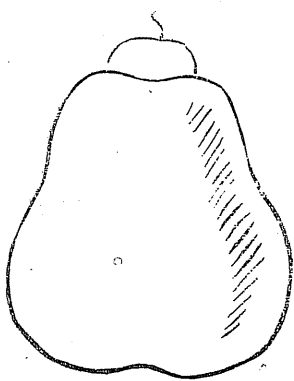
Ô. H. v. Huân, Phủ lý. — Cảm ơn ông. Bạn ông, tôi đã được tiếp truyện. Và ít nữa ông sẽ biết rõ ràng hơn trong báo Ngày Nay.

K. H.

Ô. Vô danh. — Đã nhận được « Cô Thủy ». Ô. Thanh Dương — Độ ấy chúng tôi đã nói đến rồi.

Tưởng thế cũng đủ. Bây giờ thì là truyện cũ, thôi không nhắc đến.

Ô. Ng. q. Kh. Phan thiết — Ngân phiếu 3\$00 nhận rồi. Hạn báo từ 1-10-34 đến 30-9-35.

LY
BO

không lời

VIÊN-DÔNG TỒN-TÍCH HỒI

HỘI TƯ-BẢN SEQUANAISE THÀNH BA-LÊ LẬP NÊN
Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phát-lãng một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp

Đăng-bạ Hanoi số 419

GIÚP NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul-Bert — Giấy nói số 892

Sở Quản-lý ở Saigon — 68, đường Charner — Giấy nói số 1099

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG DÉCEMBRE 1934

Mở ngày thứ bảy 29 Décembre 1934, hồi 9 giờ 30 sáng tại sở Tổng-Cục ở số 32 phố Paul-Bert, Hanoi do ông Long chủ-tọa, ông Le-hong-Tiêm và ông Nguyen-van-Ky dự-tọa, cùng trước mặt quan Kiểm-Sát của Chính-Phủ.

SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	Số tiền hoàn lại
17.859	Lần mở trước : Hoàn vốn bội phần Không được dự cuộc xổ số vì tiền tháng chưa đóng.	
596-B 3.093-2 3.093-3 3.093-4 7.555 11.099 14.185 17.926 26.339 27.729	Lần mở thứ hai : hoàn nguyên vốn M. Zenanadin, Pnompenh, đã đóng 42\$50 lĩnh về. M. Tran huy Sinh, Haiphong, đã đóng 16\$00 lĩnh về M. Pham van Rang, Pnompenh, đã đóng 16\$00 lĩnh về Mme Võ thị Tư, Giadinh, đã đóng 16\$00, lĩnh về. M. Odan, Cholon đã đóng 25\$00, lĩnh về. Mme Nguyễn thị Sang, Tân An, đã đóng 9\$00, lĩnh về Mme Trần thị Cam Tuyên, Dong Hoi, đã đóng 7\$00, lĩnh về. M. Nguyễn van Phuong, Hanoi, đã đóng 5\$00, lĩnh về Mme Nguyễn thị Be, Hanoi, đã đóng 2\$00, lĩnh về. M Nguyễn trung Nghĩa, Rach gia, đã đóng 1\$00 lĩnh về	500\$ 200\$ 200\$ 200\$ 500\$ 200\$ 200\$ 200\$ 200\$ 200\$
367 3.774-B 13.356 20.042 22.563 26.147 27.893	Lần mở thứ ba : khởi phải đóng tiền tháng Những người có tên sau này trúng số được lĩnh. phiếu miễn trừ, trị giá ở cột thứ hai, có thể bán. lại ngay theo giá tiền kê ở cột thứ nhất: M. Couadou, Saigon, đã đóng 85\$00. Mme Nguyễn thị Thiết, Tân an, đã đóng 37\$50. M. Nguyễn thanh Thu, Saigon. đã đóng 8\$00. M. Van phung Cau, Nhatrang. đã đóng 4\$ M. Nguyễn huu Tai, Phan Rang đã đóng 3\$. M. Vo van Lap, Sadec, đã đóng 2\$ M. Hoang Bich, Doluong (Nghệ-an), đã đóng 2\$50	Cột thứ nhất 534\$ 00 205\$ 00 103\$ 20 101\$ 60 101\$ 20 100\$ 80 251\$ 00 Cột thứ hai 1000 \$ 500 \$ 200 \$ 200 \$ 200 \$ 200 \$ 500 \$

Những phiếu sau này : 596-A, 3.093, 1.3093 - 5.20, 575, 23.066, 3.774-A, 8.282, 9.301, 15.405 không được dự các cuộc xổ số vì tiền tháng chưa đóng.

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ tư 30 Janvier 1935, tại sở Quản-lý Cochinchine-Cambodge, 68, Đường Charner, Saigon.

Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Janvier 1935 định là :

5.000\$ cho những phiếu 1000\$ vốn
2.500\$ » 500\$ »
1.000\$ » 200\$ »

NẾU NGÀI MUỐN MUA
HÀNG TỐT, ĐẸP, GIÁ HẠ

NÊN LẠI NGAY

VẠN-TOÀN

95, PHỐ HÀNG ĐÀO — HANOI

GIẤY ĐÓNG SẴN đủ các kiểu tân thời 1934, nhiều thứ da mới rất đẹp và bền, để da tây hoặc đế cao xu, đủ các số chân từ 36 đến 42. Các ngài chọn cho được vừa ý, khỏi đau chân. Ngài nào ở xa không tiện về Hanoi xin viết thư về hội Catalogue 1934-1935 hoặc cho người nhà về mua hộ, nếu rộng chật không vừa ý có thể mang về đổi được cho thật bằng lòng mới thôi, bản hiệu xin vui lòng chiều ý các quý khách. Giá từ 3\$50 trở lên. Cùng một giá, giấy của bản hiệu bao giờ cũng tốt, đẹp và bền hơn mọi nơi vì bản hiệu cốt bán cho nhiều và được lòng tin cậy của quý khách. GIẤY ĐO CHÂN xin tùy kiểu tính giá phải chăng.

SỮA **NESTLÉ**
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, vân vân

ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-miền

NGƯỜI
NGÀY NAY

MUÔN BIẾT
NGÀY NAY

NÊN ĐỌC
NGÀY NAY

27 Janvier 1935 sẽ có

CUỘC THI
NHỮNG QUẢNG-CÁO ĐẸP

CỦA
C. P. A.
(COMPTOIR DE PUBLICITÉ ARTISTIQUE)
80, Grand Bouddha, 80 - HANOI

Bắt đầu từ 8 Février 1935 **C. P. A.** sẽ tổ-chức
mỗi cuộc thi chọn những quảng-cáo

1° **HAY** về bài vở
2° **ĐẸP** về tranh ảnh

Sẽ có nhiều giải thưởng hiến độc-giả và các nhà
đăng quảng-cáo

Kỳ sau sẽ đăng thể lệ và các giải thưởng

C. P. A.

PHỤ-NỮ NƯỚC TA VỚI SỰ:

Mở mang thương-nghiệp

Muốn cho tiện việc tiếp khách hàng ở Cảng, bản hiệu có mở thêm một chi điểm **TÀI XUYÊN** ở hàng buôn Thái Bình Dương, số 159, phố Paul Doumer Haiphong. Vậy qui bà, qui cô ở Haiphong có cần may áo hay đặt hàng thêu, xin cứ đến chi điểm Tài Xuyên. Công việc đo cắt do Mme Ánh Tuyết, quản lý Hàng Thái Bình Dương, trông nom cũng được cẩn thận như bản hiệu nữ chủ nhân Mme Lê Vũ Thái tại số 16 Hàng Da, Hanoi.

COMPTOIR DE PETITES INDUSTRIES **TÀI XUYÊN**
Chuyên môn may áo tân thời Lemur và các lối hợp thời trang khác
16, Hàng Da. 16, HANOI - Số, 159 Paul Doumer, HAIPHONG

PHI-YẾN

GUỐC TÂN THỜI

NHÀ CHẾ TẠO:
PHÚC-LONG, 43, rue des Graines
(HÀNG ĐẬU) HANOI Téléphone 251

THUỐC NỖ HIỆU:

CHEDDITE

DÙNG VỀ VIỆC BẮN MỎ, HANG ĐÁ
Rẻ tiền, chắc chắn, mạnh mẽ

BÁN TẠI HẰNG

OMNIUM Indochinois

XƯỞNG CHẾ TẠO ĐỘC QUYỀN Ở ĐÔNG PHÁP
của hiệu thuốc nỏ: **cheddite**

Xưởng chế tạo ở Phủ Xá - BẮCKỲ
Buồng giấy: 5, Boulevard Bobillot à HANOI
GIẤY NÓI: 73

Ở XIA BIÊN TIÊU VỀ THƯƠNG LƯỢNG

MAISON

NHUẬN - ỐC

ARCHITECTURE

avant-Mètre et mètre définitif

Mười bảy năm chuyên vẽ kiểu nhà theo luật vệ-sinh thành phố Hanoi. Đã có bốn trăm kiểu nhà của bản-sở vẽ, mà xây tại Hanoi và các tỉnh xin tính giá hạ.

Siège : 163, Rue Lé Lợi, 163 - HANOI
Succursale : 63, A Me Joffre - THANH-HÓA

Imprimerie TAN-DAN, HANOI

Le Gérant: PHAM-HUU NINH